

Tutkimusraportti

Yksityinen kopiointi 2019

24.6.2019

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
1. TUTKIMUSKYSYMYKSET	6
2. YKSITYINEN KOPIOINTI –TUTKIMUS 2019.....	7
3. JOHTOPÄÄTÖKSET	37
TALOUSTUTKIMUKSESTA	39

TIIVISTELMÄ

Taloustutkimus Oy toteutti keväällä 2019 kyselytutkimuksen yksityisestä kopioinnista ja sen laajuudesta. Taloustutkimuksessa kahdeksannen kerran toteutetun tutkimuksen tavoitteena oli arvioida yksityisen kopioinnin volyyymiä Suomessa kopioitujen tiedostojen määrällä mitattuna¹. Kyselytutkimus toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta. Tutkimus on seurantalutkimus aikaisempina vuosina toteutetuille kyselyille. Kyselyiden suunnittelua ja toteutusta on vuodesta 2015 lähtien ohjannut yksityisen kopioinnin tutkimuksen neuvottelukunta. Vuonna 2017 tutkimukseen lisättiin myös kopioinnista aiheutuvaa haittaa kartoittavia kysymyksiä sekä graafisen aineiston kopiointiin liittyviä kysymyksiä.

Tutkimuksen mukaan kaiken kaikkiaan miljoonaa suomalaista (virhemarginaali on $\pm 3,1$ %-yksikköä 95 %:n luotettavuustasolla) kopioi musiikkia, elokuvia ja tv-ohjelmia yksityiseen käyttöön. Yksityisen kopioinnin kokonaismäärä vuositasolla on tutkimuksen mukaan noin 275-297 miljoonaa kappaletta musiikki- ja videotiedostoja. Muut tiedossa olevat lähteet mukaan laskettuna kotitalouksissa tapahtuvan kopioinnin kokonaismäärä on vuositasolla noin 506 miljoonaa tiedostoa vuodessa.

Yksityiseen käyttöön kopioiduista 275 miljoonasta tiedostosta on karsittu pois kaikki muu kuin tekijänoikeuslain tarkoittama laillinen yksityinen kopiointi - esimerkiksi itse tehty aineisto, laitton lataaminen ja kopiot, joista on maksettu muuta kautta (esimerkiksi iTunes.) Laki sallii myös kavereille ja perheenjäsenille kopioinnin. Kavereilta ja perheenjäseniltä tai CD-R ja DVD-R- levyiltä kopioitua aineistoa kopioidaan vuositasolla 22 miljoonaa tiedostoa. Koska näiden tiedostojen alkuperää ei voitu tutkimuksella selvittää, asettuu arvio yksityisen kopioinnin kokonaismäärästä 275 ja 297 miljoonan kopioidun tiedoston välille.

Vuoden 2018 tutkimuksessa arvio yksityisen kopioinnin määrästä oli 242-264 miljoonaa tiedostoa (15-79-vuotiaiden keskuudessa).

¹Haastattelujen kautta saadut tutkimustulokset on yleistetty koskemaan koko Suomen väestöä jäljempänä (s. 7) kerrotulla tavalla. Haastatteluihin on voinut sisältyä myös muihin kansalaisuuksiin kuuluvia Suomessa asuvia suomea puhuvia henkilöitä.

Musiikkia kopioidaan useimmin kuukausimaksullisesta streaming-palvelusta (31 %, virhemarginaali $\pm 3,8$ %-yksikköä), internetistä ilmaiseksi, esim. artistien omilta internet-sivuilta (22 %, virhemarginaali $+3,3$ %-yksikköä) sekä alkuperäisiltä CD-levyiltä (19 % musiikin tallentajista, virhemarginaali on $\pm 3,3$ %-yksikköä). Videotiedostoja kopioidaan useimmin televisiosta (64 % videoiden tallentajista, virhemarginaali on $\pm 4,0$ %-yksikköä). Matkapuhelin ja tietokone ovat yleisimmät laitteet, joihin musiikkia on viimeksi tallennettu. Videotiedostoja tallennetaan useimmin tallentavalle digiboksille. Tietokone on yksityisessä käytössä 3,9 miljoonalla suomalaisella (virhemarginaali $\pm 1,1$ %). Matkapuhelin, johon voi tallentaa musiikkia, on käytössä yli 3,6 miljoonalla (virhemarginaali $\pm 1,3$ %), USB-muistitikku noin 3,2 miljoonalla (virhemarginaali $\pm 1,4$ %) ja ulkoinen kiintolevy noin 1,9 miljoonalla (virhemarginaali $\pm 1,8$ %).

Erillinen MP3-soitin tai iPod on käytössä alle 900 000 (virhemarginaali $\pm 1,7$ %) 15-79-vuotiaalla (vuonna 2018 käyttäjiä oli lähes 1,2 miljoonaa. Tablet-laitteita käyttää nyt lähes 2,7 miljoonaa suomalaista (virhemarginaali $\pm 1,8$ %).

Spotify on käytössä lähes 2 miljoonalla suomalaisella (virhemarginaali $\pm 1,8$ %) ja Youtuben ilmaisen palvelun musiikkisisällöt 2,4 miljoonalla 15-79-vuotiaalla (virhemarginaali $\pm 0,62$). Pilvitallennuspalveluja (kuten Dropbox, Google Drive, Apple iCloud, Microsoft Onedrive jne.) käyttää jo lähes 2,3 miljoonaa suomalaista (virhemarginaali $\pm 1,8$ %-yksikköä). Netflix, HBO Nordic, C More tai joku muu kuukausimaksullinen verkon kautta katsottavissa oleva TV-palvelu on käytössä yli 2,1 miljoonalla 15-79-vuotiaalla suomalaisella (virhemarginaali $\pm 1,8$ %). Vuonna 2018 kuukausimaksullisia verkon kautta katsottavia TV-palveluja sanoi käyttävänsä noin 1,9 miljoonaa 15-79-vuotiasta suomalaista. TV-ohjelmien verkkotallennuspalveluja, kuten Elisa Viihde, DNA TV tallennusominaisuudella tai jonkin muu vastaava, käyttää yli 1,1 suomalaista.

Tutkimuksessa selvitettiin myös suomalaisten kulutuskäyttäytymistä musiikin ja videomateriaalin kulutuksen osalta. Musiikkia kuunnellaan edelleen eniten radiosta. Suomalaisista musiikin kuuntelijoista 92 % kuuntelee radiota ainakin joskus. Youtube (74 %) ja fyysiset äänitteet (63 %) ovat seuraavaksi suosituimmat musiikinkuuntelun lähteet. Fyysisten äänitteiden kuuntelu on vähentynyt viime vuodesta (2018: 71 % kuunteli ainakin joskus). Suomalaisista (15-79-vuotiaat) 60 % kuuntelee kuukausittain musiikkia Youtubesta. Fyysisiä äänitteitä kuuntelee kuukausittain 31 %. Youtuben ja suoratoistopalvelujen käyttäjistä 68 % kuuntelee myös fyysisiä äänitteitä. Osuus on alhaisempi kuin vuoden 2018 tutkimuksessa. Viikottain Youtubesta kuuntelee musiikkia 43 % ja fyysisiltä äänitteiltä 16 % suomalaisista (15-79-vuotiaat). Ilmaisista musiikin suoratoistopalvelusta (esim. Spotify) musiikkia kuuntelee ainakin silloin tällöin 42 % suomalaisista ja maksullisista suoratoistopalveluista (esim. Spotify, Deezer, Google Play Music) 27 %.

Valtaosa katsoo televisiolähetystä suorana (91 %). Netti-TV –lähetystä katsoo 73 % 15-79-vuotiaista suomalaisista. Digiboksitallenteita katsoo 35 % ko. ikäryhmän väestöstä. Maksullisista verkkopalveluista (esim. Netflix, C More) ohjelmia katsoo 45 %. Netti-TV:n, verkkotallennuspalvelujen ja VOD streaming –palvelujen (esim. Netflix) käyttäjistä 91 % katsoo televisiota myös suorina lähetysinä.

Seuraavaan taulukkoon on koottu tietoja kuluttajien ja kotitalouksien käytössä olevista laitteista ja palveluista 2019. Vuoteen 2018 verrattuna laitteiden ja palvelujen käyttäjäosuuksissa ei ole tapahtunut yleisesti suuria muutoksia. Maksullisten TV-streaming-palvelujen ja IPTV-palveluiden käyttäjämäärät ovat kuitenkin edelleen hieman nousseet ja tallentavan digiboksin ja Mp3-soittimien/iPodin käyttäjämäärät laskeneet viime vuoteen verrattuna. Tiedot pohjautuvat Taloustutkimuksen Yksityinen kopiointi -tutkimukseen (2019).

Laite/palvelu	% 15-79-vuotiaat suomalaiset Laite on käytössä
Internetyhteys	93
Tietokone	89
Matkapuhelin mp3-soitinominaisuudella	85
Langaton kotiverkko	82
USB-muisti	76
Tablet-laite	62
Tiedostontallennuspalvelu internetissä*	53
Ulkoinen kiintolevy	45
Streaming musiikkipalvelu (ei Youtube)	48
Kuukausimaksullinen TV streaming-palvelu	49
Tallentava digiboksi	36
Pelikonsoli **	34
IPTV-palvelu ***	27
Blur-ray tai DVD-soitin	23
Mp3-soitin tai iPod	21

* esim. Apple iCloud, Dropbox, Google Drive, Microsoft OneDrive, Amazon Drive

** kiintolevyllä varustettu pelikonsoli

*** esim. Elisa Viihde, DNA TV tallennusominaisuudella tai jokin muu vastaava

Taulukko 1. Kuinka suurella osalla suomalaisista on mainittu laite tai palvelu käytössään /Laitteiden ja yhteyksien yleisyys suomalaisissa kotitalouksissa 2019.Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

1. TUTKIMUSKYSYMYKSET

Kopiointitutkimuksilla on eri aikoina selvitetty yksityisen kopioinnin laajuutta: kuinka suuri osa suomalaisista kopioi musiikkia, videoaineistoja ja muuta tekijänoikeuksin suojattua aineistoa yksityiseen käyttöön eri laitteille ja alustoille? Kuinka usein ja kuinka paljon eri aineistoja kopioidaan? Mistä lähteistä kopiointi tapahtuu? Tutkimusten kysymyksenasettelu on lähtenyt liikkeelle tavasta, jolla yksityiseen kopiointiin liittyviä seikkoja on määriteltä tekijänoikeuslaissa. Esimerkiksi aikana, jolloin yksityisen kopioinnin hyvitys kerättiin tallennusalojen myyntihinnoissa, keskeistä oli edellä mainittujen kysymysten lisäksi selvittää, mitä tallennusaloja suomalaiset käyttivät merkittävässä määrin tekijänoikeuksin suojatun aineiston kopioimiseen yksityiseen käyttöön.

Nämä tutkimuskysymykset muodostavat yhdessä vastaajilta kerättävien laitetietojen ja muiden taustatietojen kanssa edelleen tutkimusten kysymysrungon keskeisen osan. Viime vuosien aikana tutkimuksissa on keskitytty ennen kaikkea yksityisen kopioinnin määrän selvittämiseen: kuinka suuria kopiomäärät ovat vuositasolla. Tämän lisäksi tutkimuksissa on selvitetty kuinka moni kopioi, kuinka paljon, kuinka usein ja mille alustoille kopioidaan.

Kyselyjen perusrakenne on pysynyt melko samankaltaisena. Kyselyissä vastaajilta on kysytty vastaajan viimeisimmästä kopiointitapahtumasta. Oletuksena on, että viimeisimmän kopiointikerran yksityiskohdat ovat helpoimmin palautettavissa mieleen. Lisäksi on kysytty kopioinnin useutta: kuinka usein vastaaja kopioi kyseistä aineistoa kyseiselle alustalle?

Määrällisten ja ajallisten arvioiden lisäksi vastaajilta on tiedusteltu viimeisimmän kopiointikerran osalta kopioinnin lähteitä: olivatko viimeksi kopioidut tiedostot esimerkiksi alkuperäiseltä fyysiseltä tallenteelta, verkkokaupasta, lähipiiriltä tai vertaisverkosta ladattua aineistoa? Viimeisen tallennuskerran kopiomäärän, kopioiden alkuperäislähteen ja kopiointifrekvenssin avulla on arvioitu kokonaiskopiointimääriä käyttämällä Suomen väestöä edustavia painokertoimia.

Vuonna 2017 kysymyspatteriin lisättiin ensimmäisen kerran myös kopioinnista aiheutuvaa ”haittaa” kartoittavia kysymyksiä. Olisiko kopioitu musiikki- tai videotiedosto hankittu jotenkin muuten, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut? Kuinka paljon musiikista tai audiovisuaalisesta sisällöstä oltaisiin valmiita maksamaan, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut? Kuinka monta kertaa haastateltava arvioi kuuntelevansa tai katselevansa kopioitua aineistoa kaiken kaikkiaan?

Yksityistä kopiointia selvittävät tutkimukset ovat aikaisempina vuosina keskittyneet pelkästään musiikki- ja videoaineistoon, koska muiden aineistolajien kopiointi yksityiseen käyttöön (esim. tekstit, e-kirjat, äänikirjat) on aiempien tutkimustulosten mukaan ollut vähäistä. Vuonna 2017 tutkimuksessa selvitettiin ensimmäisen kerran graafisen aineiston kopiointiuseutta sekä sitä, minkälaista graafista aineistoa kopioidaan. Vuonna 2018 graafisen aineiston osalta selvitettiin aikaisempien kysymysten lisäksi kuinka suuria kopiointimäärät ovat sivumäärittäin vuoden aikana. Selvitys perustui viimeiseen kopiointitapahtumaan. Muiden sisältöjen selvittämisen tarvetta voidaan tarkastella myöhemmin.

Tutkimusmetodologiaa, jota yksityisen kopioinnin tutkimuksissa nykyäänkin sovelletaan, arvioi Helsingin yliopiston professori Seppo Laaksonen kesällä 2013. Ottaen huomioon, että kyseessä on vaikeasti hahmotettava ilmiö, Laaksonen totesi, että käytetty menetelmä antaa kohtuullisen luotettavan kuvan yksityisestä kopioinnista. Laaksonen metodologisessa arvioinnissa antamia parannusehdotuksia on otettu soveltuvin osin huomioon vuoden 2014 tutkimuksesta lähtien.

2. YKSITYINEN KOPIOINTI -TUTKIMUS 2019

Tutkimuksen toteutus ja menetelmät

Taloustutkimus Oy toteutti keväällä 2019 kahdeksannen kerran kyselytutkimuksen tekijänoikeuksin suojatun aineiston yksityisestä kopioinnista Suomessa. Tutkimuksen keskeisenä kysymyksenä oli musiikin ja videosisällön yksityisen kopioinnin sekä graafisen aineiston kopioinnin kokonaismäärään kartoittaminen. Tutkimus toteutettiin henkilökohtaisina haastatteluina osana Omnibus -kuluttajatutkimusta. Omnibus on tähän tarkoitukseen sopivin tiedonkeruumenetelmä, jossa haastattelut tehdään väestöä edustavasti eikä vastaajajoukko painotu pelkästään esimerkiksi internetin aktiivisimpiin käyttäjiin (mikä voisi näkyä tuloksissa esim. eri laitteiden kohdalla, jos tutkimus tehdään internet-paneelitutkimuksena).

Omnibus-tutkimuksessa Taloustutkimuksen koulutetut haastattelijat tekevät haastattelut valvotusti. Henkilökohtainen haastattelu mahdollistaa vastausvaihtoehtojen esittämisen tarvittaessa vastaajalle kortilta. Tässä tutkimuksessa kokonaisvastaajamäärä oli kattava, kaiken kaikkiaan haastateltiin yli 3000 vastaajaa, mikä tarkoittaa sitä, että 95 %:n luotettavuustasolla tutkimuksen kokonaistulosten virhemarginaali on enimmillään 1,8 prosenttiyksikköä.

Kohderyhmänä olivat 15–79-vuotiaat suomalaiset kuluttajat Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Otos muodostettiin kiintiöpoiminnalla, jossa kiintiöinä olivat kohderyhmän valtakunnallinen ikä-, sukupuoli-, maakunta- ja kuntatyyppijakauma. Otos on painotettu kohderyhmää vastaavaksi. Painotetut N-luvut vastaavat Suomen 15-79 – vuotiasta väestöä tuhansina (SVT 31.12.2018).

Haastattelut toteutettiin 7.–26.3, 4.–25.4. ja 19.4.–16.5.2019. Haastattelutyöhön osallistui eri tutkimuskierroksilla 45-50 Taloustutkimuksen kouluttamaa haastattelijaa. Haastatteluja tehtiin ensimmäisessä osassa 92 paikkakunnalla, toisessa osassa 84 paikkakunnalla ja kolmannessa osassa 97 paikkakunnalla.

Tutkimuksessa on laskettu arvio kopioinnin kokonaistiedostomääristä vuosittain käyttäen väestöä edustavia painokertoimia. Arvio kokonaismäärästä on laskettu viimeisen tallennuskerran kopiomäärän ja kopiointifrekvenssiä kuvaavan kertoimen avulla.

Lukujen laskelmissa on käytetty realistisia, mutta alakanttiin laskettuja kertoimia. Tämä huomioi kopiointifrekvenssin eli päivittäin tapahtuvat tallennukset saavat suuremman painon kuin harvemmin tapahtuvat tallennukset. Arvio vuosittain kopioitujen tiedostojen määrästä/hlö= viimeksi kopioitujen tiedostojen määrä * kerroin (esim. muutaman kerran viikossa=60). Tästä huolimatta yksittäisiä suuria tallennuksia ei ole laskettu mukaan analyysivaiheessa, jos ne vaikuttavat epätodellisilta. 2019 tutkimuksessa jätettiin huomioimatta tallentajat, jotka olivat tallentaneet kerralla yli 1500 musiikkitiedostoa. 2018 ja 2019 tuloksista on lisäksi jätetty huomioimatta graafista aineistoa omaan käyttöön epätodellisia määriä tulostaneet (esim. yli 100 sivua 100 kappaleena viikottain). Tutkimuksen tulokset on painotettu 15-79 -vuotiasta väestöä vastaavaksi iän, sukupuolen, asuinpaikan ja talouden koon mukaan.

Kuinka usein tallennatte musiikkia/videotiedostoja xx laitteelle	Kerroin
1. Päivittäin	200
2. Muutaman kerran viikossa	60
3. Muutaman kerran kuukaudessa	15
4. Muutaman kerran vuodessa	2
5. Harvemmin	0,5

Taulukko 2. Tallennusfrekvenssiä kuvaavat kertoimet. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Mitä tutkimuksessa on tarkoitettu yksityisellä kopioinnilla?

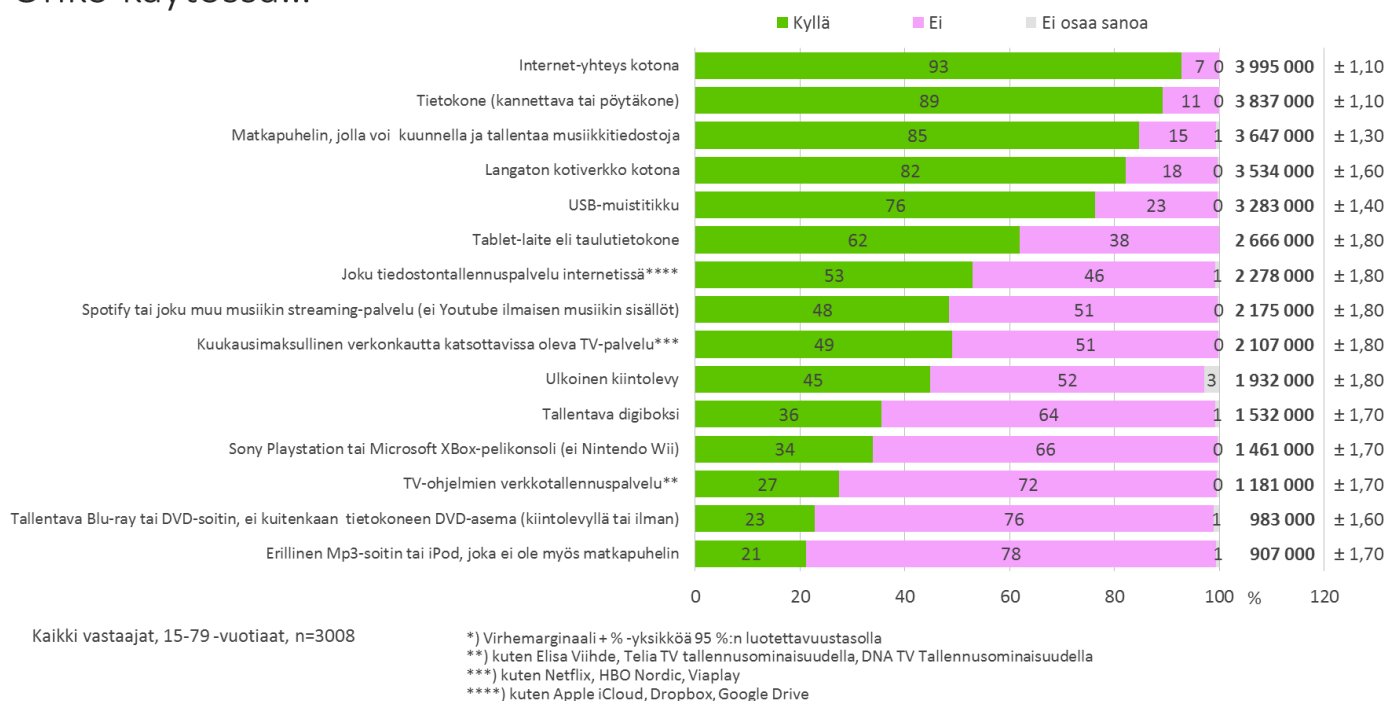
Yksityisen kopioinnin määritelmä ei ole yksiselitteinen. Tulkinnat vaihtelevat eri maissa. Tässä tutkimuksessa yksityisellä kopioinnilla on tarkoitettu musiikin ja videon alkuperäislähteistä (alkuperäiset CD-levyt, TV-lähetykset) tapahtuvaa kopiointia. Laki sallii myös kopioimisen kavereilta ja perheenjäseniltä. Koska haastattelujen avulla ei aukottomasti pystytä selvittämään kavereilta ja perheenjäseniltä kopioidun musiikin alkuperää, arvio kopioinnin kokonaismäärästä on esitetty kahden luvun välisenä arviona, jonka alapäässä ovat yksinomaan alkuperäisistä lähteistä tapahtunut kopiointi ja yläpäässä luku, johon on lisätty kavereilta ja perheenjäseniltä kopioitu materiaali sekä musiikin osalta CD-R ja DVD-R levyiltä tehdyt kopiot.

Verkosta ostettu lisensoitu materiaali, laittomista lähteistä ladattu materiaali sekä automaattinen varmuuskopiointi on rajattu yksityisen kopioinnin ulkopuolelle. Tutkimuksen kysymyksenasettelussa on lisäksi rajattu pois omatekoinen musiikki, itse kuvattu tai muu omatekoinen videomateriaali, sekä työkäyttöä varten kopioitu musiikki- tai videoaineisto.

Laitekanta ja palveluiden käyttäminen

Kyselyn ensimmäinen osa selvitti suomalaisten laitekantaa ja palveluiden käyttöä (Kuva 1). Kyselyn perusteella 93 %:lla 15-79-vuotiaista suomalaisista on kotona käytössään internet-yhteys ja 89 %:lla kannettava tai pöytätietokone (virhemarginaali $\pm 1,1$ %-yksikköä). Matkapuhelinta, jolla voi tallentaa ja kuunnella musiikkitiedostoja, käyttää 85 % ko. ikäryhmän väestöstä (virhemarginaali $\pm 1,3$ %). Yksi tai useampia USB-muisteja ("muistitikku") on käytössä 76 %:lla (virhemarginaali $\pm 1,4$ %-yksikköä) ja tallentava digiboksi 36 %:lla 15-79-vuotiaista (virhemarginaali $\pm 1,7$ %-yksikköä).

Mitä seuraavista laitteista tai palveluista teillä on käytössänne Onko käytössä...

Kuva 1. Laitekanta ja palveluiden käyttö Suomessa. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019, n=3008. Taloustutkimus.

Erillinen MP3-soitin on käytössä noin 900 000 15-79-vuotiaalla (virhemarginaali $\pm 1,7$ %-yksikköä). Tablet-laitteita on lähes 2,7 miljoonalla 15-79-vuotiaalla suomalaisella (virhemarginaali $\pm 1,8$ %-yksikköä). Ulkoisia kiintolevyjä on käytössään lähes 2 miljoonalla suomalaisella. Spotify tai jokin muu vastaava musiikin suoratoistopalvelu on käytössä yli 2 miljoonalla 15-79-vuotiaalla suomalaisella (virhemarginaali $\pm 1,8$ %-yksikköä). Kyselyn mukaan Youtube (ilmaisen palvelun musiikkisisällöt) on suosituin ja Spotify on toiseksi suosituin musiikin suoratoistopalvelu (Taulukko 3.).

Palvelu	Käyttäjät 15-79-vuotiaat
Youtube (ilmaisen palvelun musiikkisäällöt)	2 415 000
Spotify	1 899 000
Soundcloud	246 000
Apple Music	145 000
YouTube Music (kk-maksullinen)	129 000
Google Play Music	125 000
Deezer	78 000
Tidal	26 000

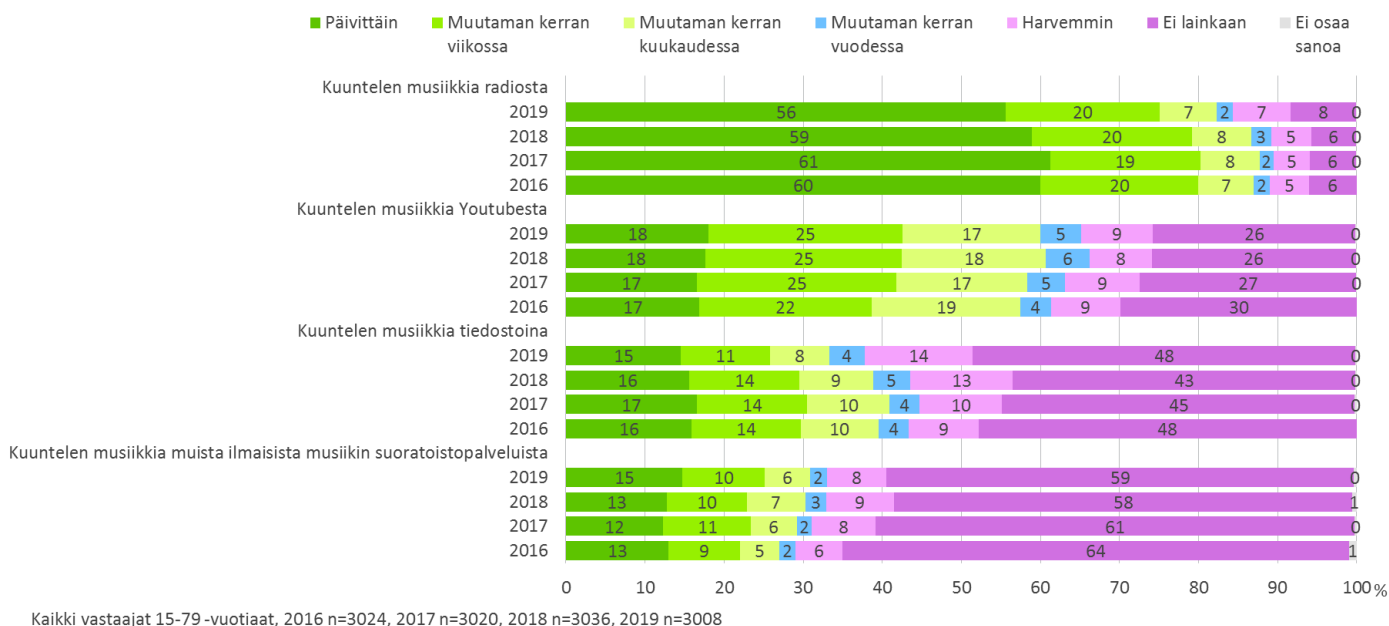
Taulukko 3. Suomen yleisimmät musiikin suoratoistopalvelut. (Palvelu on käytössä kotitaloudessa). 15-79-vuotiaat. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Netflix, HBO Nordic, C More tai joku muu kuukausimaksullinen verkon kautta katsottavissa oleva elokuvapalvelu on käytössä jo yli 2 miljoonalla 15-79-vuotiaalla suomalaisella (virhemarginaali $\pm 1,8$ %-yksikköä, 2018: 1,9 miljoonaa). Suosituin palvelu Netflix on tulosten mukaan käytössä yli 1,7 miljoonalla 15-79-vuotiaalla suomalaisella. IPTV-palveluita, joissa on verkkotallennusominaisuus, käyttää yli 1,1 miljoonaa suomalaista. Yleisimmät palvelut ovat Elisa Viihde, DNA TV verkkotallennusominaisuudella ja Telia TV tallennusominaisuudella. Musiikki- ja videopalveluja koskevat luvut eivät kuvaa palvelujen asiakasmääriä. Palvelu voi olla vastaajan käytössä esimerkiksi samassa kotitaloudessa asuvan henkilön tilaamana. Pilvitallennuspalveluja (kuten Dropbox, Google Drive, Apple iCloud) käyttää lähes 2,3 miljoonaa 15-79-vuotiasta (virhemarginaali $\pm 1,8$ %). Käytetyimmät pilvitallennuspalvelut ovat Google Drive ja Dropbox. Google Drive on käytössä yli 1,6 miljoonalla suomalaisella (virhemarginaali $\pm 1,8$ %). Dropboxia käyttää hieman alle 850 000 15-79-vuotiasta suomalaista (virhemarginaali $\pm 1,4$ %). Kopiointiin soveltuvia pelikonsoleita on käytössä yli 1,4 miljoonalla 15-79-vuotiaalla suomalaisella. Yleisimmät konsolilaitteet ovat Sony Playstation 3 ja Sony Playstation 4.

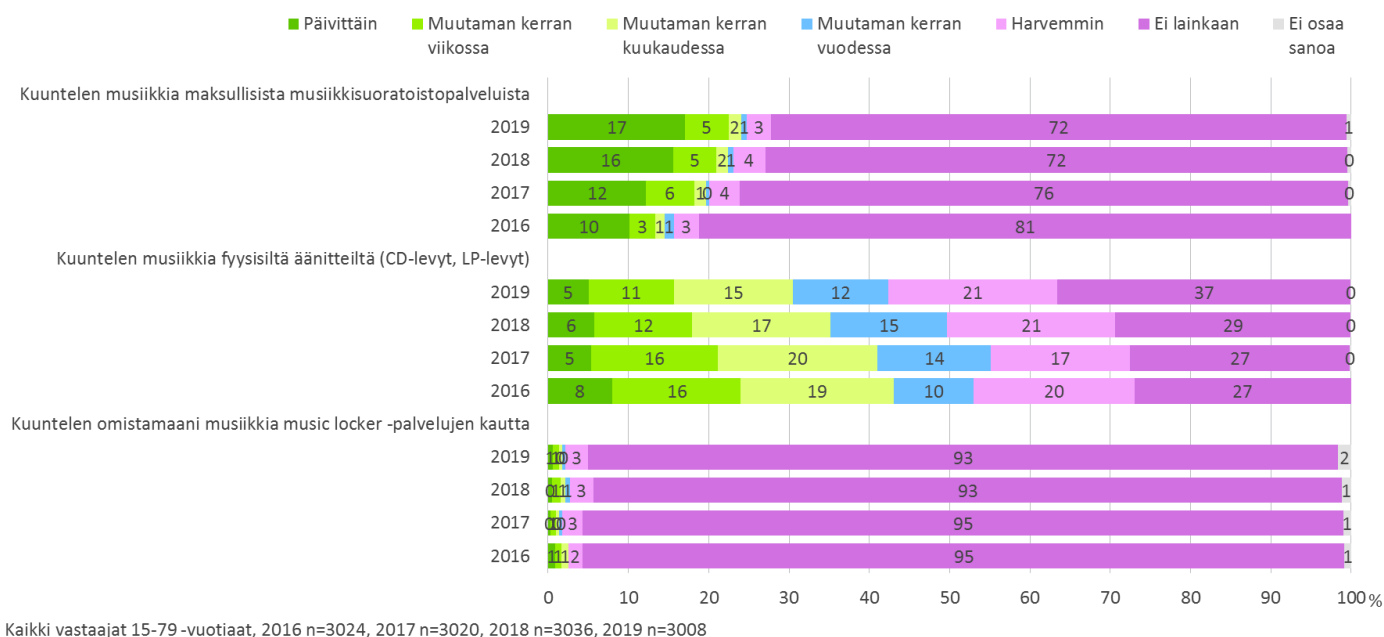
Kuluttajakäyttäytyminen

Tutkimuksessa selvitettiin myös suomalaisten kuluttajakäyttäytymistä musiikin ja videomateriaalin käytön osalta (Kuvat 2. ja 3.). Musiikin kuuntelemisen lähteenä radio on edelleen ylivoimaisesti suosituin. Suomalaisista musiikin kuuntelijoista 92 % kuuntelee radiota. Youtube ja fyysiset äänitteet ovat seuraavaksi suosituimpia musiikin lähteitä. Musiikkia kuunnellaan Youtubesta selvästi enemmän kuin fyysisiltä äänitteiltä. Suomalaisista 60 % kuuntelee kuukausittain musiikkia Youtubesta. Fyysisiä äänitteitä kuuntelee kuukausittain 31 % 15-79-vuotiaista. Youtuben ja suoratoistopalvelujen 15-79-vuotiaista käyttäjistä 68 % kuuntelee kuitenkin edelleen fyysisiä äänitteitä. Osuus on alhaisempi kuin vuoden 2018 tutkimuksessa (75 %). Suomalaisista 91 % katsoo televisiolähetystyksiä suorana. Netti-TV-lähetystyksiä katsoo 73 % ja digiboksitalenteita 35 % 15-79-vuotiaista suomalaisista. Valtaosa netti-TV:n, verkkotallennuspalvelujen ja VOD streaming -palvelujen (esim. Netflix) 15-79-vuotiaista käyttäjistä katsoo televisiota myös suorina lähetyksinä (92 %). Edellä mainittujen palvelujen käyttäjät tallentavat TV-sisältöjä digiboksille useammin kuin suomalaiset yleensä.

Musiikin kulutus 2016-2019 1/2

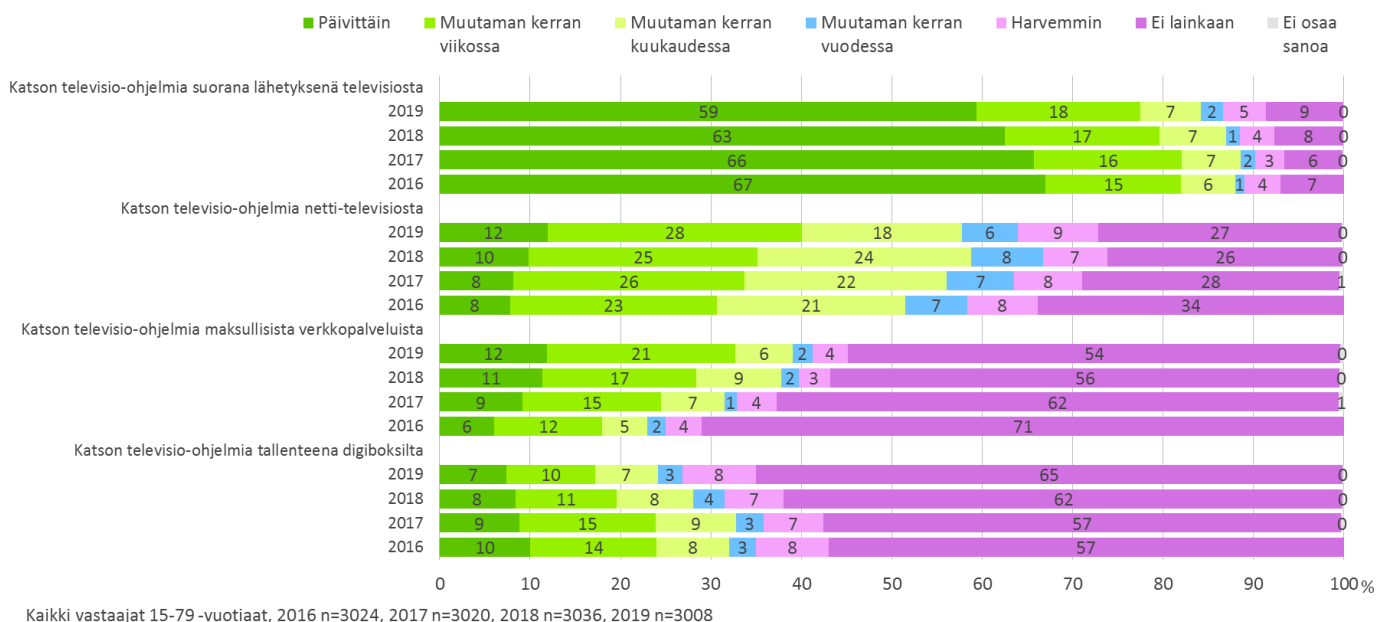

Musiikin kulutus 2016-2019 2/2

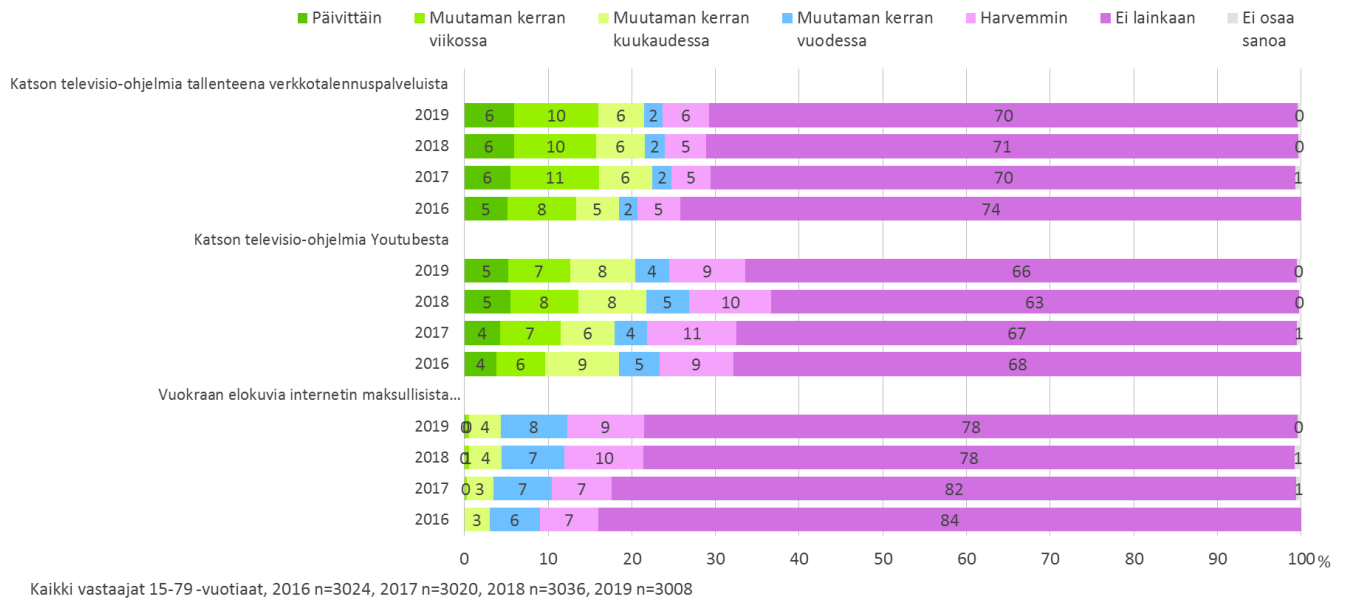

Kuva 2. Musiikin kuluttamisen tavat Suomessa 2016-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019, n=3008. Taloustutkimus.

Videosisältöjen kulutus 2016-2019 1/2

Videosisältöjen kulutus 2016-2019 2/2

Kuva 3. Videosisältöjen kuluttamisen tavat Suomessa 2016-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019, n=3008. Taloustutkimus.

Musiikki- ja videomateriaalin kopiointi

Laitteiden ja palvelujen käyttöä sekä kuluttajakäyttäytymistä selvittävien kysymysten jälkeen tutkimuksessa kysyttiin erikseen musiikin ja videon tallentamisesta eri laitteille ja tallennusaloille. Tarkasteluajankohtana olivat kyselyä edeltäneet kaksitoista kuukautta. Vastaajille luettiin aluksi seuraavat vastausohjeet:

Musiikkitallennukset: ”Seuraavat kysymykset koskevat musiikin tallentamista digitaaliseen muotoon, eli musiikin tallentamista, lataamista, siirtämistä tai kopiointia tiedostomuodossa esimerkiksi tietokoneelle, erilaisille muisteille, kannettaville soittimille, CD- tai DVD-levyille. Musiikkitiedostolla tarkoitetaan yhtä musiikkikappaletta, esimerkiksi mp3-tiedostoa tai vastaavaa. Kysymykset koskevat ainoastaan yksityiskäyttöön tehtyjä tallennuksia. Kysymykset eivät koske työtehtäviin liittyvää tallentamista eivätkä omatekoista aineistoa. Omatekoisella aineistolla tarkoitetaan itse tehtyä musiikkia tai lähipiirin eli ystävien tai perheenjäsenten tekemää musiikkia. Kysymykset eivät koske tiedostojen varmuuskopiointia, jossa luodaan backup-tiedosto tietojen palautusta varten. Tallentamisella ei tarkoiteta pelkkää musiikin kuuntelua esimerkiksi CD-levyiltä, radiosta tai internetistä.”

Videotallennukset: ”Seuraavat kysymykset koskevat videosisällön tallentamista, siirtämistä, polttamista tai kopiointia esimerkiksi tallentavan digiboksin kovalevyille, tietokoneelle, ulkoiselle kovalevyille, CD- tai DVD-levyille tai erilaisille kannettaville soittimille tai muisteille. Videosisällöllä tarkoitetaan esimerkiksi elokuvia, TV-ohjelmia, TV-sarjan jaksoja, musiikkivideoita, tai internetistä tallennettua videosisältöä. Kysymykset koskevat ainoastaan yksityiskäyttöön tehtyjä tallennuksia. Kysymykset eivät koske työtehtäviin liittyvää tallentamista eivätkä omatekoisia videoita. Omatekoisilla videoilla tarkoitetaan itse kuvattuja videotiedostoja tai ystävien tai perheenjäsenten kuvaamia videotiedostoja. Kysymykset eivät koske varmuuskopiointia, jossa luodaan backup-tiedosto tietojen palautusta varten. Tallentamisella ei tarkoiteta kuvaamista videokameralla, digikameralla tai matkapuhelimella. Tallentamisella ei tarkoiteta pelkkää videosisällön katselemista esimerkiksi DVD-levyiltä, televisiosta tai internetistä (esim. Youtube ja vastaavat palvelut).”

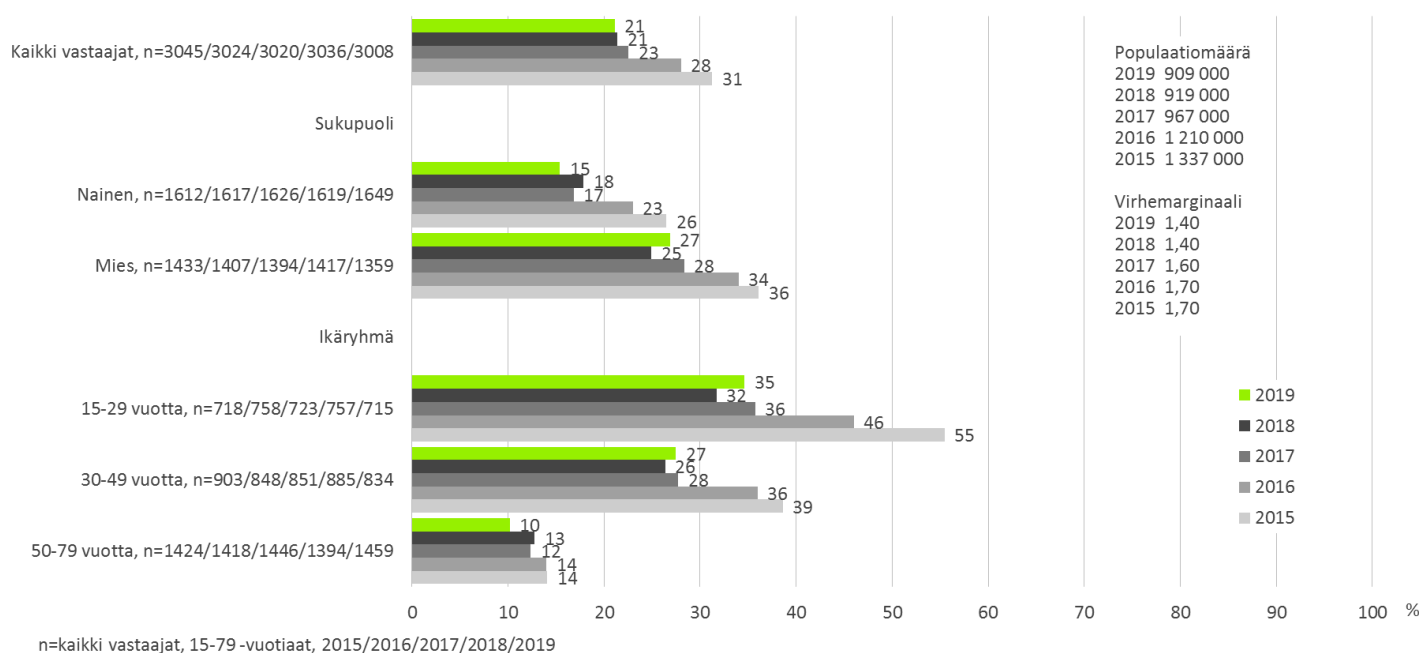
Tämän jälkeen vastaajilta kysyttiin sekä musiikin ja videomateriaalin osalta kopiointia kunkin heidän käyttämänsä laitteen ja alustan osalta:

Oletteko viimeisen 12 kuukauden aikana tallentanut musiikkia [laite tai tallennusaloista]?

Oletteko viimeisen 12 kuukauden aikana tallentanut videoaineistoa [laite tai tallennusaloista]?

Kaikkiaan 21 % kaikista 15-79-vuotiaista vastaajista (n=3008) kertoi tallentaneensa musiikkia jollekin digitaaliselle laitteelle tai tallennusalustalle viimeisen 12 kk:n aikana. Osuus on sama kuin vuonna 2018. Musiikin tallentaminen on kuitenkin vähentynyt erittäin selvästi viime vuosien aikana. Vuoden 2014 tuloksissa vastaava määrä oli 36 %. Tuloksen pohjalta voidaan arvioida, että noin 900 000 15-79-vuotiaista suomalaista tallentaa musiikkitiedostoja vuosittain (virhemarginaali $\pm 1,4$ %) (Kuva 4.). Tässä luvussa ei ole eritelty yksityisen kopioinnin osuutta muusta musiikin lataamisesta, tallentamisesta ja siirtämisestä (esimerkiksi verkkokaupasta tietokoneelle hankitut DRM-suojatut tiedostot).

Tallentanut musiikkia johonkin 2015-2019

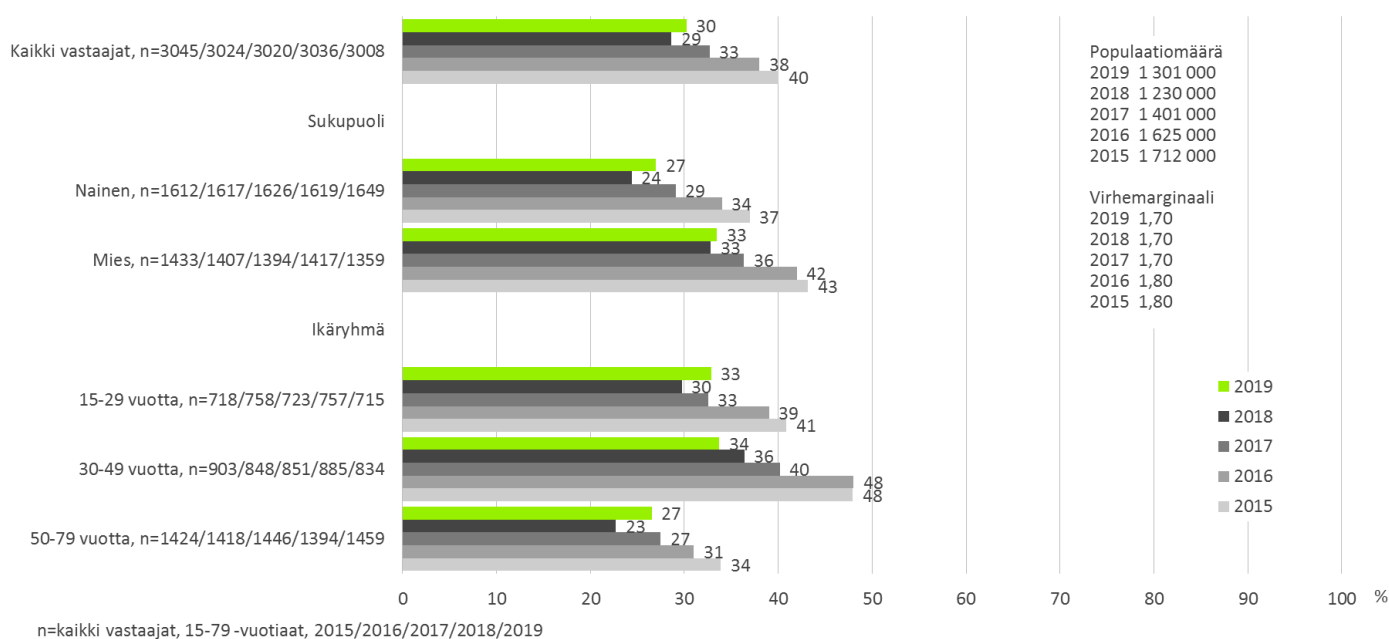

Kuva 4. Kuinka moni on tallentanut musiikkia viimeisen 12 kuukauden aikana sukupuolen ja ikäryhmän mukaan 2015-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019, n=3008. Taloustutkimus.

15-79-vuotiaista suomalaisista 30 % eli noin 1,3 miljoonaa oli kopioinut videoaineistoa viimeisen 12 kuukauden aikana (Kuva 5.). Vuonna 2018 videoaineistoa oli kopioinut viimeisen 12 kuukauden aikana 29 % ko. ikäryhmästä (1,2 miljoonaa). Tässä arviossa ei ole eritelty yksityisen kopioinnin osuutta muusta videotiedostojen lataamisesta, tallentamisesta ja siirtämisestä.

Viimeisen tallennuskerran lähteen perusteella voidaan arvioida, että laillista yksityistä kopiointia harjoittaa noin miljoona 15-79-vuotiaista suomalaista (virhemarginaali $\pm 3,1$ %). Laillisen yksityisen kopioinnin piiriin kuuluvia musiikkitiedostoja oli kopioinut noin 210 000 ja videotiedostoja noin 893 000 suomalaista (Taulukko 4.). Luku on musiikkitiedostojen osalta laskenut ja videotiedostojen osalta noussut viime vuodesta.

Tallentanut videoita johonkin 2015-2019

Kuva 5. Kuinka moni on tallentanut videotiedostoja viimeisen 12 kuukauden aikana sukupuolen ja ikäryhmän mukaan 2015-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019, n=3008. Taloustutkimus.

15-79-vuotiaat	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Musiikkiaineiston kopioijat	645 280	587 000	525 000	390 000	393 000	266 000	237 000	210 000
Videoaineiston kopioijat	1 439 440	1 389 000	1 318 000	1 282 000	1 166 000	1 066 000	885 000	893 000
Yhteensä noin	1 775 000	1 718 000	1 599 000	1 509 000	1 400 000	1 213 000	1 046 000	1 025 000

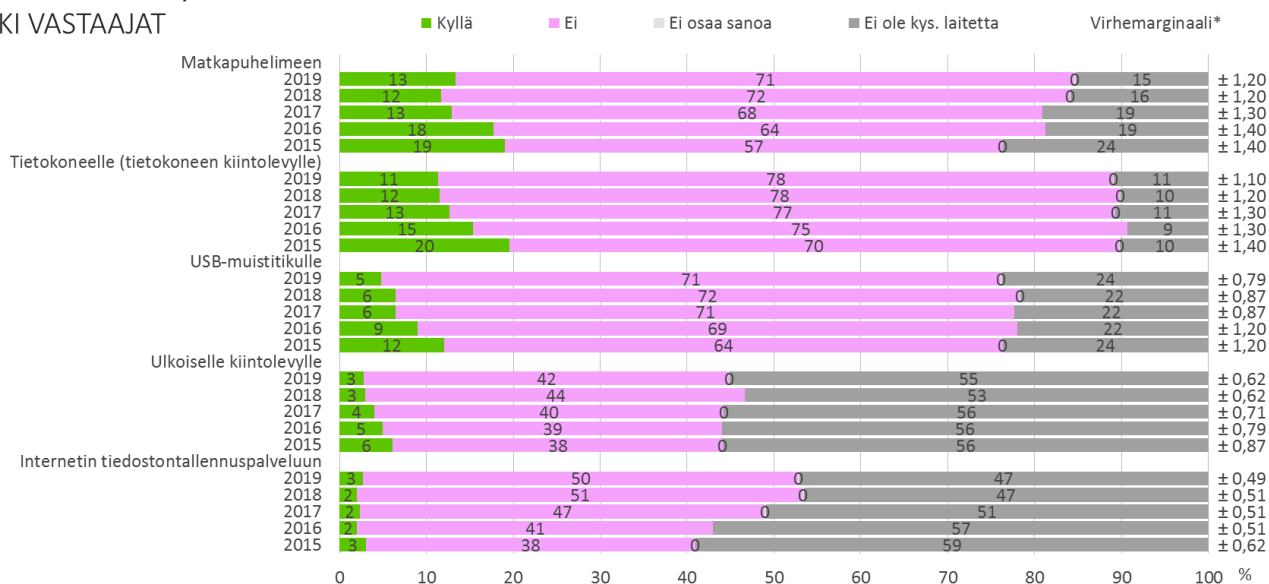
Taulukko 4. Yksityisen kopioinnin populaatiomääriä 2012-2019. 15-79-vuotiaat suomalaiset 2012-2019. Kopiointitutkimus 2019. Taloustutkimus.

Kun tarkastellaan 15-79-vuotiaita suomalaisia yleisesti, niin yleisimmät musiikintallennusalustat ovat matkapuhelin (13 % vastaajista on kopioinut musiikkia matkapuhelimeen viimeisen 12 kk aikana) ja tietokone (11 %) (Kuva 6.). Jos sen sijaan tarkastellaan sitä, kuinka suuri osa yksittäisen laitteen käyttäjistä on kopioinut laitteelle musiikkia, yleisimmät laitteet ovat 15-79-vuotiaiden keskuudessa matkapuhelin (16 % laitteen käyttäjistä on kopioinut laitteelle musiikkia viimeisen 12 kk aikana), tietokone (13 %) ja MP3-soitin (8 %). MP3-soittimien käyttö tallennusalustana on edelleen vähentynyt.

Yleisin laite videomateriaalin kopiointiin 15-79-vuotiaiden keskuudessa on tallentava digiboksi (14 % on tallentanut videoaineistoa viimeisen 12 kk aikana). Seuraavaksi yleisimmät videomateriaalin tallennusalustat ovat tietokone (8 %), TV-ohjelmien verkkotallennuspalvelu (7 %) ja matkapuhelin (7 %). (Kuva 7.). Yksittäisten laitteiden käyttäjien keskuudessa käytetyin alusta videoaineiston tallentamiseen on tallentava digiboksi (41 % laitteen käyttäjistä on tallentanut videoaineistoa viimeisen 12 kk aikana). Toiseksi käytetyin tallennusalusta on IPTV-verkkotallennuspalvelu (26 %). Alle kymmenes laitteiden käyttäjistä on tallentanut videomateriaalia tietokoneelle (9 %) tai matkapuhelimeen (8 %).

Mille laitteelle on tallentanut musiikkia viimeisen 12 kuukauden aikana 2015-2019 1/2

KAIKKI VASTAAJAT

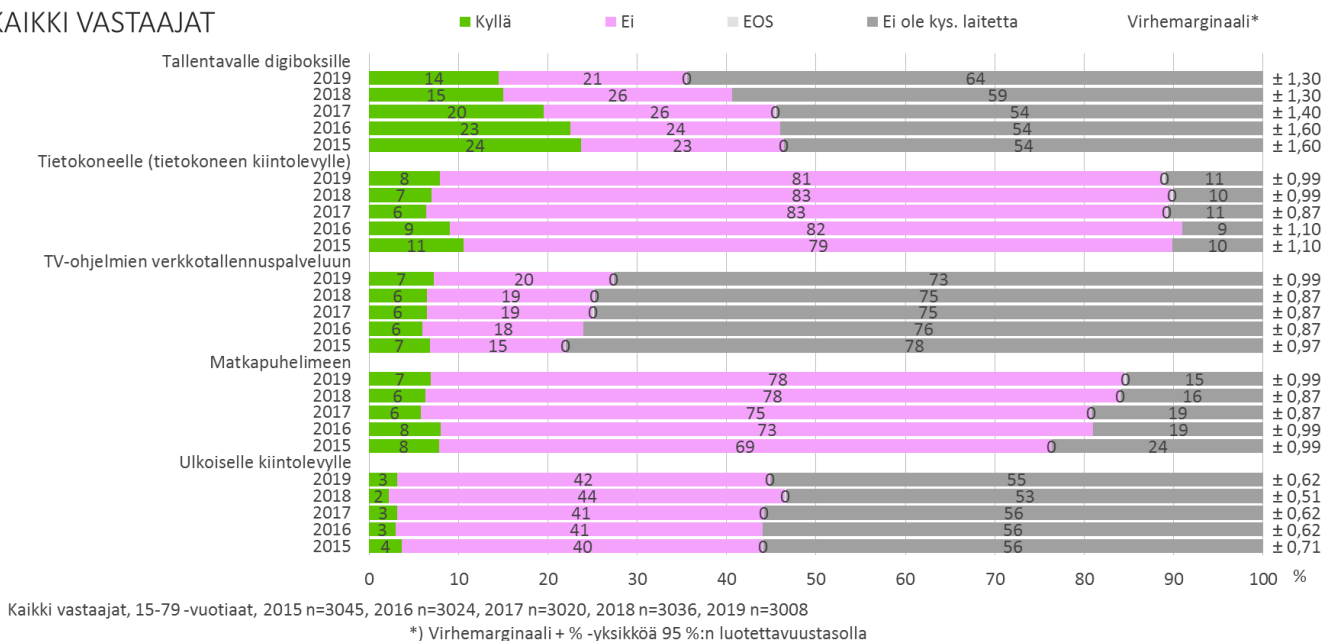
Kaikki vastaajat, 15-79-vuotiaat, 2015 n=3045, 2016 n=3024, 2017 n=3020, 2018 n=3036, 2019 n=3008

*) Virhemarginaali + % -yksikköä 95 %:n luotettavuustasolla

Kuva 6. Mille laitteelle on tallennettu musiikkia viimeisen 12 kk aikana 2015-2019, 15-79-vuotiaat n=3008. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Mille laitteelle on tallentanut videoita viimeisen 12 kuukauden aikana 2015-2019 1/2

KAIKKI VASTAAJAT

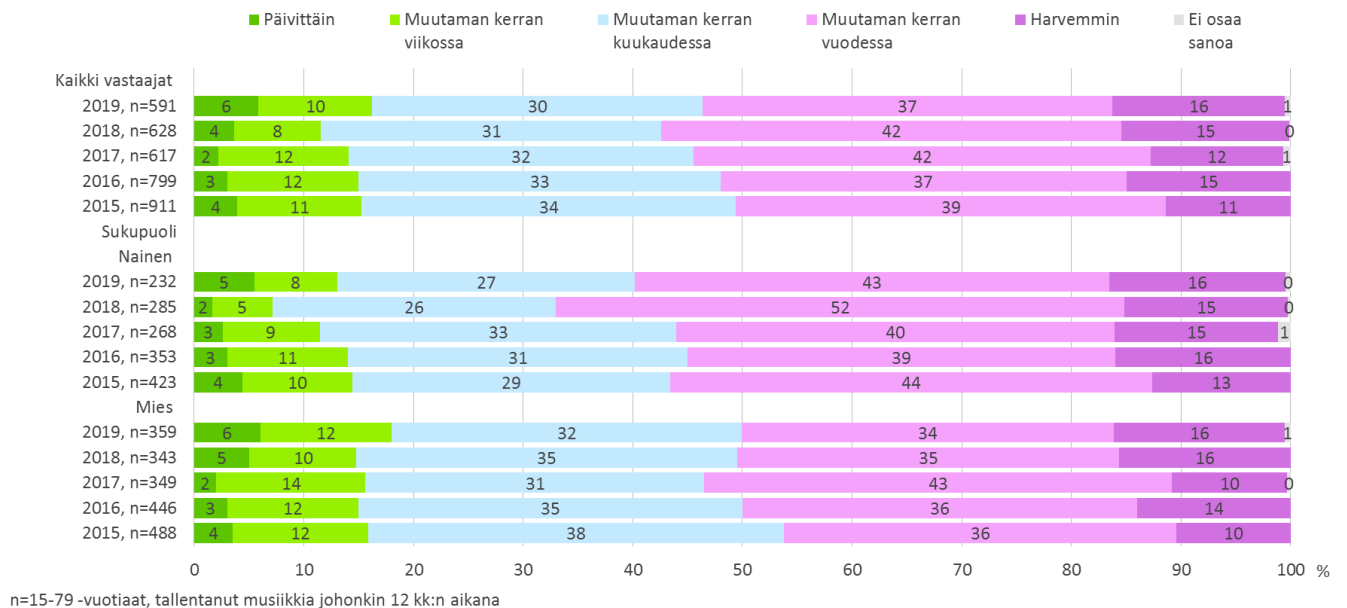

Kuva 7. Mille laitteelle on tallennettu videomateriaalia viimeisen 12 kk aikana 2015-2019. 15-79-vuotiaat n=3008. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Tallentamisen useus

Tallentamisen useutta eli tallentamisfrekvenssiä käytetään kokonaiskopiointimäärän arviointiin. Viimeisen 12 kuukauden aikana musiikkia tallentaneista vastaajista (15-79-vuotiaat n=591) 16 % sanoi tallentavansa musiikkia jollekin digitaaliselle laitteelle tai tallennuslustalle päivittäin tai muutaman kerran viikossa (2018: 12 %) (Kuva 8.). Alle puolet (46 %) musiikkia tallentaneista tallentaa musiikkia ainakin muutaman kerran kuukaudessa (2018: 43 %). Musiikkia on tallennettu viime vuotta useammin viikottain.

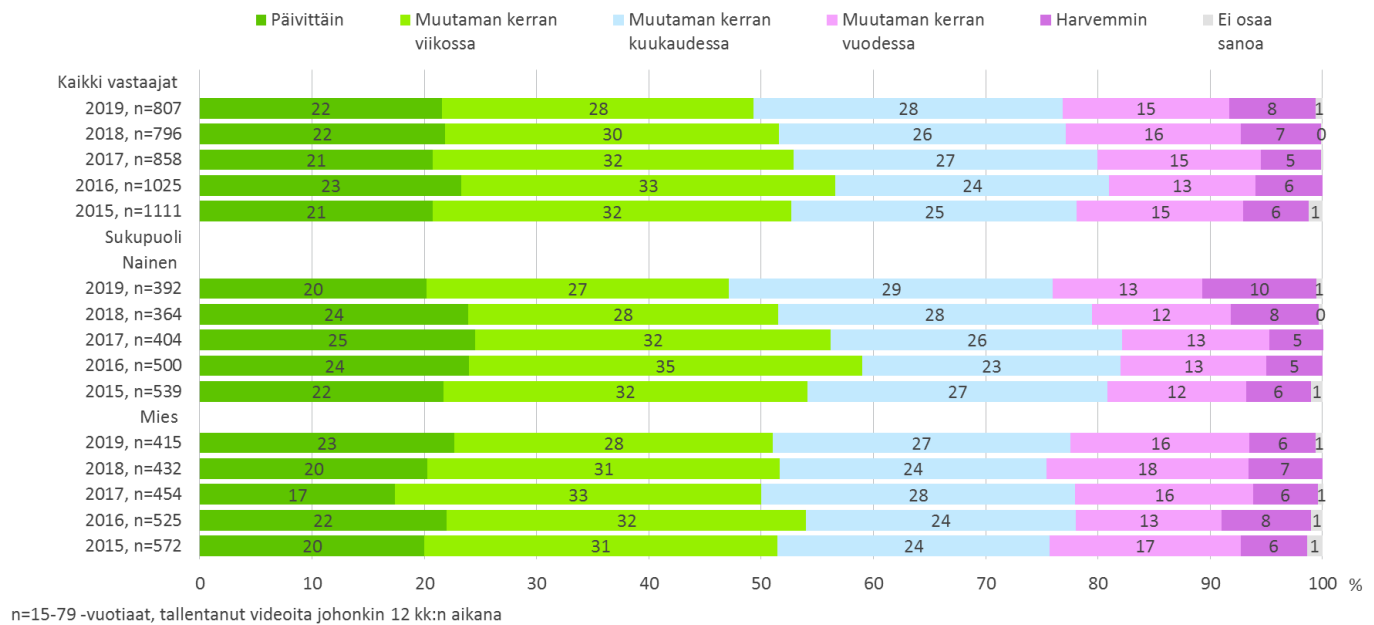
Kuinka usein tallentaa musiikkia 2015-2019 1/2

Kuva 8. Musiikin tallentamisen useus 2015-2019. Musiikkia viimeisen 12 kk aikana tallentaneet. Yksityinen kopiointi - tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Viimeisen 12 kuukauden aikana videoaineistoa tallentaneista (15-79-vuotiaat n=807) 22 % vastasi kopioivansa päivittäin videoaineistoa (2018: 22 %) (Kuva 9.). Videoita kopioineista 15-79-vuotiaista 78 % vastasi tallentavansa videoaineistoa vähintään muutaman kerran kuussa (2018: 78 %). Videomateriaalia kopioineiden tallennusfrekvenssi ei ole muuttunut merkittävästi vuodesta 2018.

Kuinka usein tallentaa videoita 2015-2019 1/2

Kuva 9. Videon tallentamisen useus 2015-2019. Videoaineistoa viimeisen 12 kk aikana tallentaneet. Yksityinen kopiointi - tutkimus 2019. Taloustutkimus.

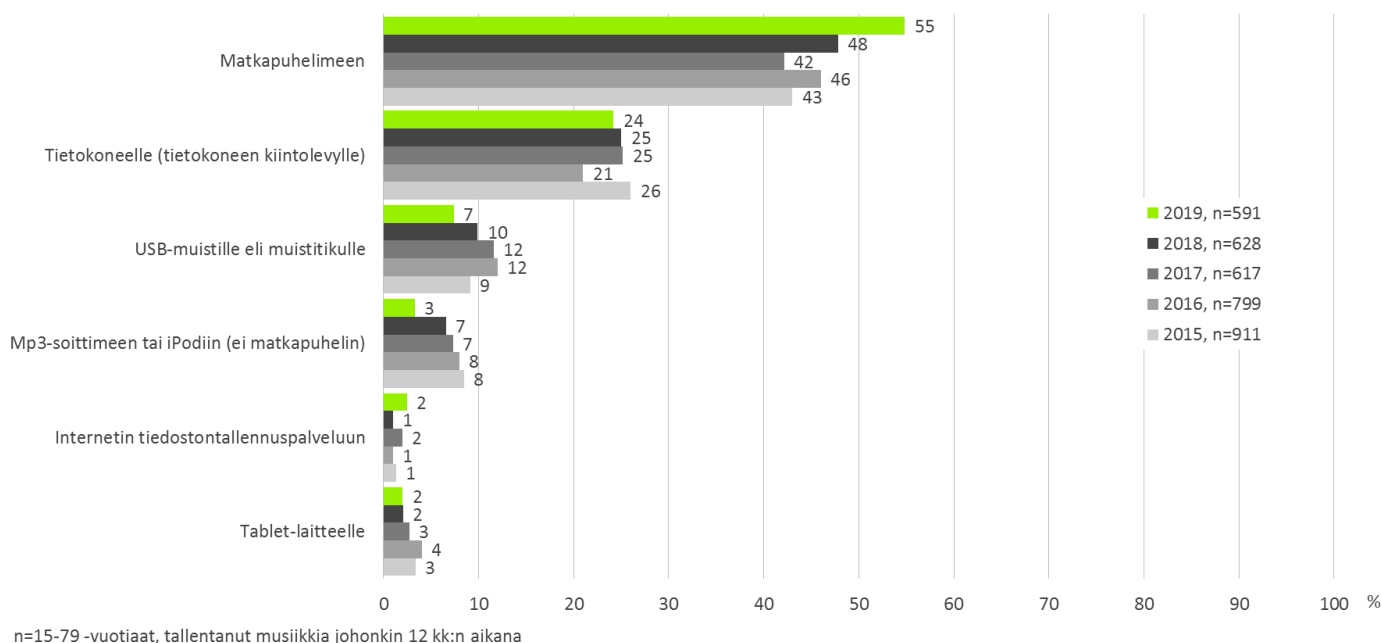
Viimeinen tallennuskerta: tallennuskohde, lähteet sekä kopioitujen tiedostojen määrä

Vastaajilta kysyttiin viimeisimmästä tallennuskerrasta erikseen musiikin ja videon osalta: mille laitteelle tai alustalle vastaaja on viimeksi tallentanut tiedostoja, mistä lähteestä tiedostot tallennettiin ja kuinka monta tiedostoa tallennettiin. Viimeisimmän tallennuskerran perusteella² vastaajien yleisimmät musiikin tallennuspaikat olivat järjestyksessä matkapuhelin (55 % musiikkia tallentaneista 15-79-vuotiaista), tietokone (24 %), USB-muistitikku (7 %) ja mp3-soitin (3 %) (Kuva 10.). Viimeisin musiikin tallennuskerta on sisältänyt keskimäärin 25 kopioitua musiikkitiedostoa (2018:19) (2019 mediaani 6, n=521³).

² K6A. Mistä lähteestä tai lähteistä viimeksi tallentamanne musiikki oli peräisin?

³ K7. Kuinka monta musiikkikappaletta (musiikkitiedostoa) viimeksi tallensitte?

Mihin viimeksi tallensi musiikkia 2015-2019 1/2

Kuva 10. Mihin viimeksi on tallennettu musiikkia 2015-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

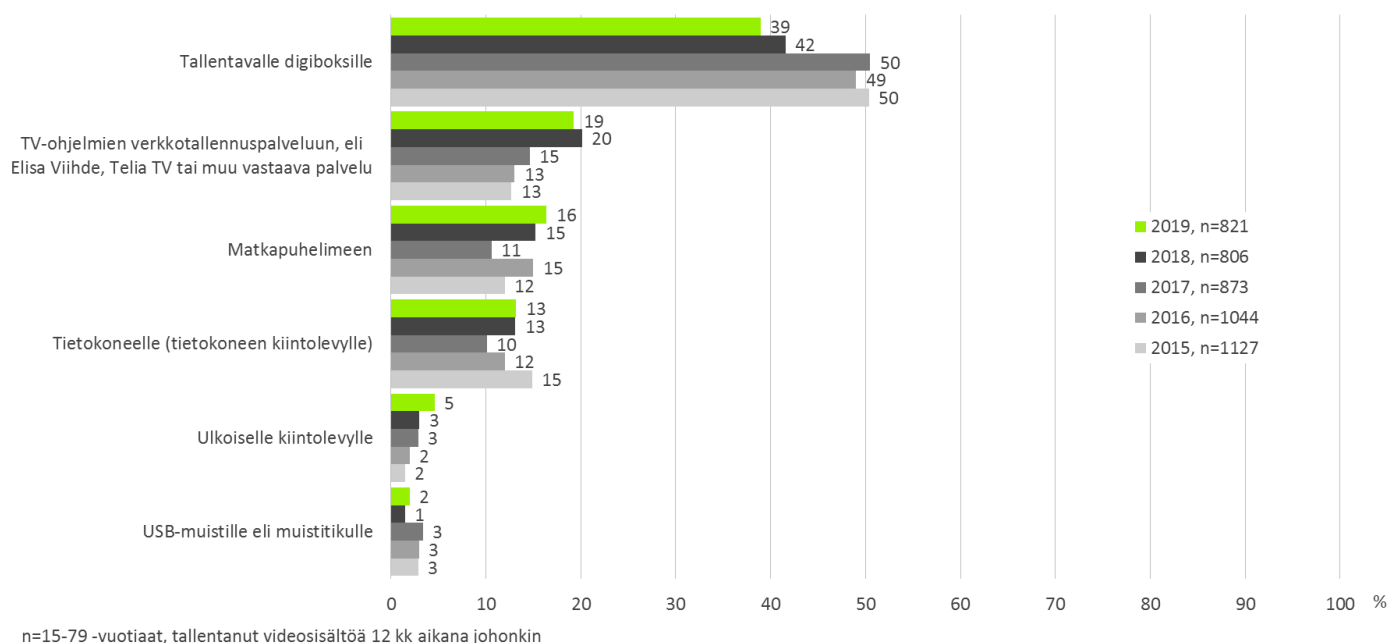
Videosisällön osalta viimeisimmän tallennuskerran tallennukset oli useimmin tehty tallentavalle digiboksille, jolle tallennuksia on tehnyt 39 % 15-79-vuotiaista tallentajista (2018: 42 %) (Kuva 11.).³ Digisovittimen jälkeen yleisimmät tallennuspalvelut olivat IPTV-verkkotallennuspalvelut (19 %) matkapuhelin (16 %) ja tietokone (13 %). Vastaajilta kysyttiin viimeisimmän tallennuskerran osalta myös tallennetun aineiston tyyppiä⁴. Videota tallentaneista 54 %:lla 15-79-vuotiaista viimeisin tallennuskerta oli sisältänyt TV-ohjelmia tai TV-sarjan jaksoja ja 26 %:lla elokuvia.

Videomateriaalia oli tallennettu tyypistä riippuen keskimäärin 1-3 videotiedostoa kerralla (mediaani 1-2). Videosisällön tallennuskohtaiset kappalemäärät ovat tv-ohjelmien osalta hieman korkeampia kuin viime vuonna.

⁴K10A. Mihin viimeksi tallensitte videosisältöä?

⁵K11. Oliko viimeksi tallentamanne videosisältö: TV-ohjelmia tai TV-sarjan jaksoja /elokuvia /musiikkivideoita / lyhyitä videoklippejä? (VOI VALITA USEITA) Ohje: Videoklipillä tarkoitetaan lyhyitä videotiedostoja, jotka voivat olla esimerkiksi Internetistä tallennettuja lyhyitä katkelmia elokuvista tai tv-ohjelmista, sketsejä, tietoiskuja, mainoksia tai elokuvien tai TV-ohjelmien trailereita

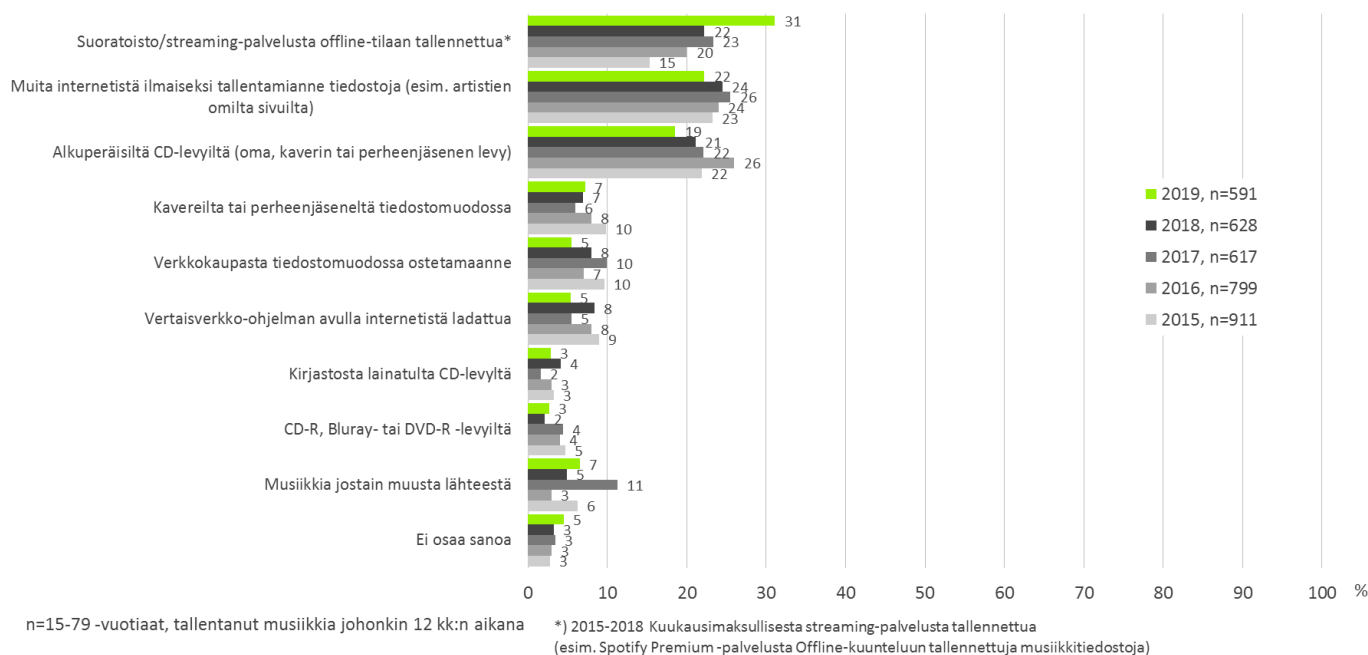
Mihin viimeksi tallensi videosisältöä 2015-2019 1/2

Kuva 11. Mihin viimeksi on tallennettu videosisältöä 2019. 2015-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Viimeksi tallennetun musiikin ja videon lähteitä tiedusteltiin vastaajilta monivalintakysymyksellä, jossa vastaaja pystyi valitsemaan useita lähteitä. Yksittäinen musiikin tallennuskerta voi sisältää musiikkiaineistoja useasta eri lähteestä. Käytännössä kuitenkin valtaosa vastaajista on kopioinut yhdellä kertaa samassa lähteessä alun perin olleita tiedostoja. Viimeisin musiikin tallennuskerta sisälsi kuukausimaksullisista suoratoistopalveluista offline-tilaan tallennettua musiikkia 31 %:lla 15-79-vuotiaista musiikin tallentajista. Internetistä ilmaiseksi tallennettuja tiedostoja viimeisellä tallennuskerralla oli tallentanut 22 % musiikin tallentajista. Alkuperäisiltä CD-levyiltä tallennetun musiikin lähteeksi mainitsi 19 % tallentajista (Kuva 12.). Kaverit/perheenjäsenet olivat musiikin alkuperäislähteenä 7 %:lla musiikin tallentajista, latauskauppa tai vertaisverkko 5 %:lla tallentajista. Suoratoistopalvelut on mainittu musiikin alkuperäislähteeksi selvästi useammin kuin vuonna 2018.

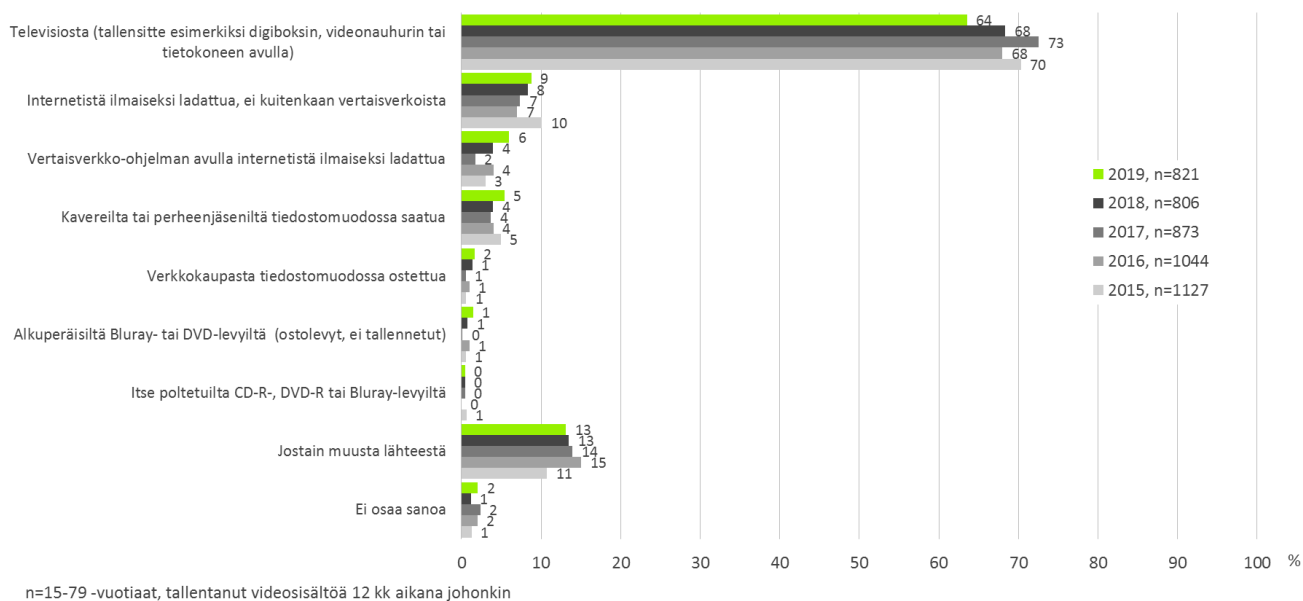
Mistä lähteistä viimeksi tallennettu musiikki oli peräisin 2015-2019

Kuva 12. Mistä lähteistä viimeksi tallennettu musiikki oli peräisin 2015-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Videosisältöjä on tallennettu eniten televisiolähetysistä (Kuva 13.). 64 %:lla 15-79-vuotiaista videotallentajista aineiston alkuperäislähde oli TV-lähetys (2018: 68 %).

Mistä lähteistä viimeksi tallennettu videosisältö oli peräisin 2015-2019

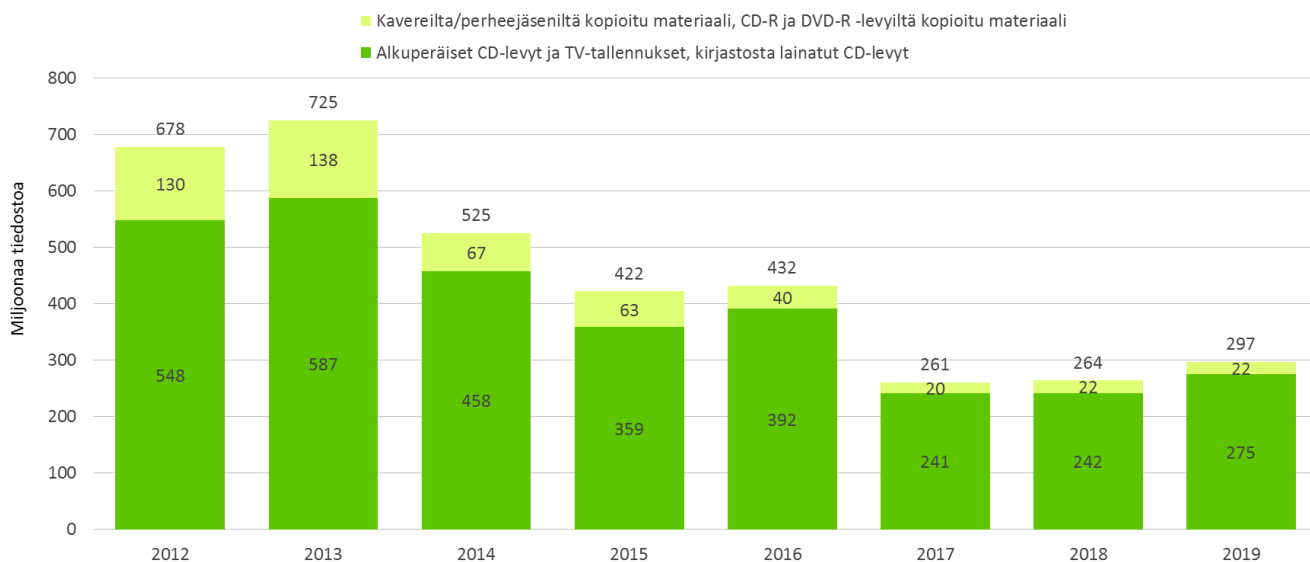
Kuva 13. Mistä lähteistä viimeksi tallennettu videosisältö oli peräisin 2015-2019. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Kopioinnin kokonaismäärä

Tutkimuksen keskeinen kysymys on, kuinka paljon yksityistä kopiointia tapahtuu. Yhteensä musiikki- ja videomateriaalia kopioidaan tunnistetuista lähteistä tulosten mukaan noin 506 miljoonaa tiedostoa (2018: noin 418 miljoonaa). Tästä noin 54-59 % on laillista yksityistä kopiointia. Yksittäisiä tallennustapahtumia on vuositasolla noin 103 miljoonaa kappaletta (2018: 96 miljoonaa).

Yksityisellä kopioinnilla on tarkoitettu tässä tutkimuksessa alkuperäislähteistä (alkuperäiset CD-levyt, kirjastosta lainatut CD-levyt ja TV-tallennukset) tapahtuvaa kopiointia ja kopioimista kavereilta ja perheenjäseniltä. Musiikin osalta mukaan on huomioitu myös CD-R ja DVD-R -levyiltä kopioitu musiikki. Koska haastattelujen avulla ei aukottomasti pystytä selvittämään kavereilta ja perheenjäseniltä kopioidun musiikin alkuperää, arvio kopioinnin kokonaismäärästä on esitetty kahden luvun välisenä arviona, jonka toisessa päässä ovat yksinomaan alkuperäisistä lähteistä tapahtunut kopiointi ja toisessa päässä alkuperäislähteet lisättynä kavereilta ja perheenjäseniltä kopioidulla materiaalilla sekä musiikin osalta CD-R ja DVD-R levyiltä tehdyillä kopioilla. Tutkimuksen kysymyksenasettelussa on rajattu jo alkuvaiheessa pois omatekoinen musiikki ja itse kuvattu tai muu omatekoinen videomateriaali, sekä työkäyttöä varten kopioitu musiikki- tai videoaineisto.

Yksityinen kopiointi 2012-2019

Kuva 14. Musiikki ja videosisältöjen yksityinen kopiointi vuositasolla. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Arvio yksityisen kopioinnin määrästä Suomessa vuositasolla 15-79-vuotiaiden keskuudessa on 275-297 miljoonaa tiedostoa (Kuva 14.). Yksityisen kopioinnin piiriin kuuluvista musiikkikappaleiden kopioista 70 % tehdään alkuperäisiltä CD-levyiltä (vuonna 2018: 55 %). Musiikista tehtyjen yksityisten kopioiden määrä laskentatavasta riippuen on 60-73 miljoonaa tiedostoa. Kopioitujen musiikkitiedostojen määrä on suurempi kuin vuonna 2018, jolloin määrä oli 26-39 miljoonaa tiedostoa.

Videotiedostoista valtaosa on kopioitu televisiolähetyksestä. Videotiedostojen kappalemäärä vuonna 2019 on samalla tasolla kuin vuoden 2018 tutkimuksessa. Videotiedostojen osuus yksityisen kopioinnin piiriin kuuluvista kopioinneista on noin 75 % (2018: 85 %).

Musiikkitiedostot

15-79-vuotiaat								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tiedostoja (kpl)								
Alkuperäisiltä CD-levyiltä	161 733 000	192 631 000	164 090 000	65 688 000	89 474 000	47 680 000	21 532 000	51 018 000
CD-R ja DVD-R, Bluray -levyiltä	33 906 000	11 912 000	23 187 000	10 459 000	26 683 000	8 030 000	3 611 000	4 556 000
Kirjastosta lainatuilta CD-levyiltä		12 355 000	10 936 000	7 429 000	6 034 000	1 302 000	4 255 000	9 053 000
Kavereilta/perheenjäseniltä	84 706 000	111 902 000	41 601 000	43 136 000	9 541 000	7 783 000	9 517 000	8 502 000
Yksityinen kopiointi kaiken kaikkiaan	280 345 000	328 800 000	239 814 000	126 712 000	131 732 000	64 795 000	38 915 000	73 129 000
<i>Arviot viimeisen tallennuskerran mukaan käyttäen väestöä edustavia kertoimia.</i>								

Videotiedostot

15-79-vuotiaat								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tiedostoja (kpl)								
Videotiedostoja televisiosta	385 937 000	381 981 000	282 591 000	285 433 000	296 023 000	192 288 000	216 035 000	215 402 000
Kavereilta/perheenjäseniltä	11 636 000	13 975 000	2 793 000	9 606 000	3 394 000	4 222 000	9 024 000	8 812 000
Yksityinen kopiointi kaiken kaikkiaan	397 573 000	395 956 000	285 384 000	295 039 000	299 417 000	196 510 000	225 059 000	224 214 000
<i>Arviot viimeisen tallennuskerran mukaan käyttäen väestöä edustavia kertoimia.</i>								

Taulukko 5. Yksityinen kopiointi vuositasolla 2012-2019. Kopioituja tiedostoja (kpl). Kopiointitutkimus 2019.

Kappalemäärät vuositasolla

Musiikki ja videotiedostot	15-79-vuotiaat							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tallennustapahtumia								
Tallennustapahtumia vuodessa	178 600 000	167 405 000	146 490 000	137 016 000	134 182 000	106 145 000	96 183 000	103 218 000
Tiedostoja (kpl)								
Tiedostoja tallennettu vuodessa *	1 127 688 000	1 039 225 000	840 550 000	1 022 916 000	721 376 000	550 559 000	417 657 000	506 171 000
Yksityinen kopiointi kaiken kaikkiaan	677 918 000	724 756 000	525 198 000	421 751 000	431 149 000	261 305 000	263 974 000	297 258 000
Arviot viimeisen tallennuskerran mukaan käyttäen väestöä edustavia kertoimia. * tunnistetuista lähteistä								

Taulukko 6. Kappalemäärät vuositasolla 2012-2019. Tallennustapahtumia tai kopioituja tiedostoja (kpl). Kopiointitutkimus 2019.

Kopioinnista aiheutuva haitta

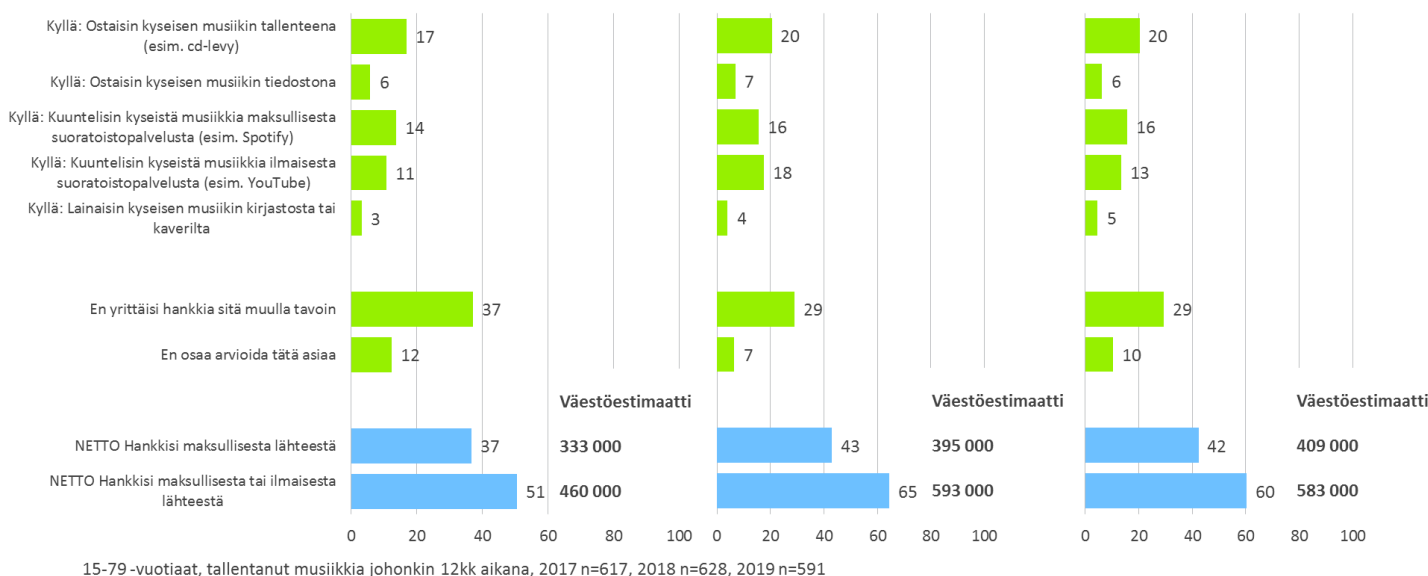
Tutkimuksessa selvitettiin vuonna 2017 ensimmäisen kerran kopioinnista aiheutuvaa ”haittaa”. Musiikki- ja videotiedostoja kopioineita pyydettiin arvioimaan, olisivatko he hankkineet kopioidun musiikki- tai videoaineiston jotenkin muuten, jos kopiointi tai tallentaminen ei olisi ollut mahdollista.

Musiikkia kopioineista⁶ (n=592) 51 % olisi hankkinut kopioidun aineiston jotenkin muuten, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut (vuonna 2018: 65 %). Jostakin maksullisesta lähteestä musiikkiaineiston olisi hankkinut 37 % musiikkia kopioineista (vuonna 2018: 43 %). Jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut, alle viidennes (17 %) musiikkia kopioineista olisi ostanut musiikin tallenteena (esimerkiksi cd-levynä). Yli kymmenes olisi kuunnellut musiikkia maksullisesta suoratoistopalvelusta, esim. Spotify (14 %) tai käyttänyt ilmaista suoratoistopalvelua, esim. YouTube (11 %). Alle kymmenes (6 %) musiikkia tallentaneista olisi ostanut musiikin tiedostona ja 4 % lainannut kaverilta/kirjastosta. Vastaajia, jotka kuuntelisivat musiikin ilmaisesta suoratoistopalvelusta, on vähemmän kuin vuonna 2018. Yli kolmannes (37 %) musiikkia kopioineista ei olisi yrittänyt hankkia kopioitua musiikkia muualta. Yli kymmenes (12 %) vastaajista ei osannut arvioida, olisiko hankkinut musiikin jotenkin muuten.

Videoaineistoa kopioineista (n=821) yli kolmannes (35 %) olisi hankkinut kopioidun aineiston jotenkin muuten, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut (vuonna 2018:37 %). Jostakin maksullisesta lähteestä videoaineiston olisi hankkinut alle viidennes (18 %) videotiedostoja kopioineista (vuonna 2018:18 %). Videotiedostoja kopioineista 7 % olisi katsonut kyseisen av-aineiston maksullisesta suoratoistopalvelusta (esim. Netflix, C More, Viaplay), 6 % olisi ostanut aineiston tallenteena (esim. DVD-levy) ja 5 % olisi vuokrannut elokuvan (esim. Elisa Viihde). Ilmaisesta suoratoistopalvelusta (esim. YLE Areena, Katsomo, Ruutu) aineiston olisi katsonut 14 % videoaineistoa tallentaneista, ja kirjastosta tai kaverilta videoaineiston olisi lainannut 3 % videotiedostoja tallentaneista. Videoaineiston osalta luvut ovat samantasoisia kuin viime vuoden tutkimuksessa.

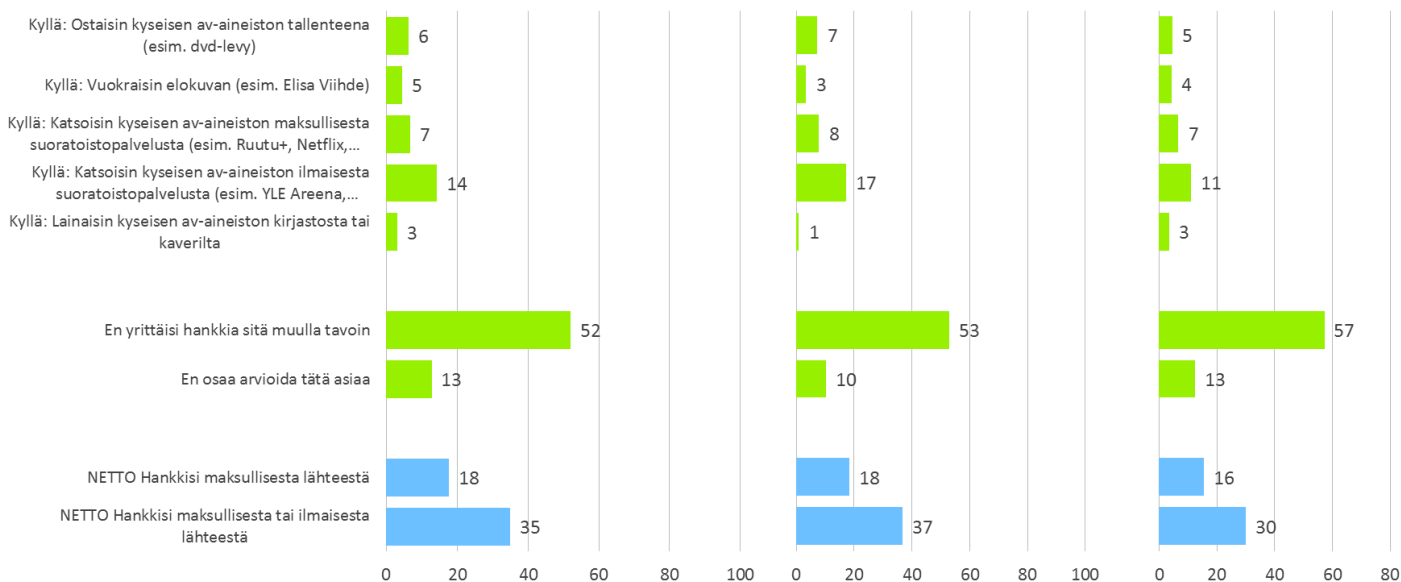
⁶ Prosenttiosuudet on laskettu vastaajista, jotka ovat sanoneet tehneensä kopiointia viimeisellä kopiointikerralla, h1: Kuinka monta musiikkikappaletta (musiikkitiedostoa) viimeksi tallensitte?

Hankkisiko viimeksi kopioidun/tallennetun musiikkitallenteen/-tiedoston muulla tavoin, jos kopiointi-/tallennusmahdollisuutta ei olisi olemassa

Kuva 15. Hankkisiko musiikkiaineiston muualta, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Hankkisiko viimeksi kopioidun/tallennetun elokuvan/tv-sarjan/tv-ohjelman/musiikkivideon muulla tavoin, jos kopiointi-/tallennusmahdollisuutta ei olisi olemassa

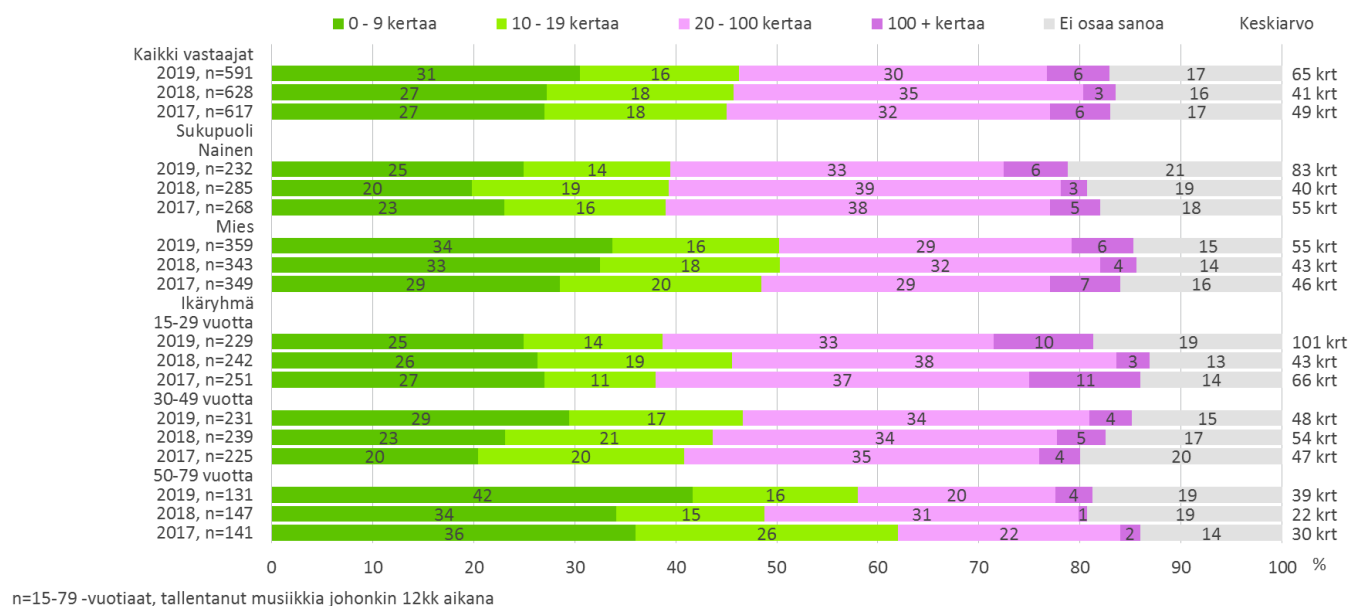
Kuva 16. Hankkisiko audiovisuaalisen aineiston muualta, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Musiikki- ja videoaineistoa kopioineita pyydettiin arvioimaan, kuinka paljon he olisivat valmiita maksamaan viimeksi kopioidusta musiikista tai videoaineistosta, jos kopiointi-/tallentamismahdollisuutta ei olisi ja he haluaisivat hankkia saman musiikin muulla tavoin.

Musiikkia on kopioitu keskimäärin 25 kappaletta. Kopioidusta musiikkiaineistosta oltaisiin valmiita maksamaan tallenteena keskimäärin 16 euroa/tallenne ja tiedostoina keskimäärin 7 euroa (tiedostot tai albumi). Tiedostojen osalta vastaajamäärät ovat alhaiset (alle 50 vastaajaa) ja tulos on vain suuntaa antava. Musiikin suoratoistopalvelusta oltaisiin valmiita maksamaan keskimäärin 8 euroa kuukaudessa. Videoaineistosta oltaisiin valmiita maksamaan tallenteena keskimäärin 12 euroa/tallenne ja tiedostoina 6 euroa/tiedosto. Videoiden suoratoistopalvelusta oltaisiin valmiita maksamaan keskimäärin 7 euroa kuukaudessa. Videotallennusten osalta vastaajamäärä on alhainen (alle 50 vastaajaa), joten kaikkien tallennusvaihtoehtojen kohdalla ja tulos on vain suuntaa antava.

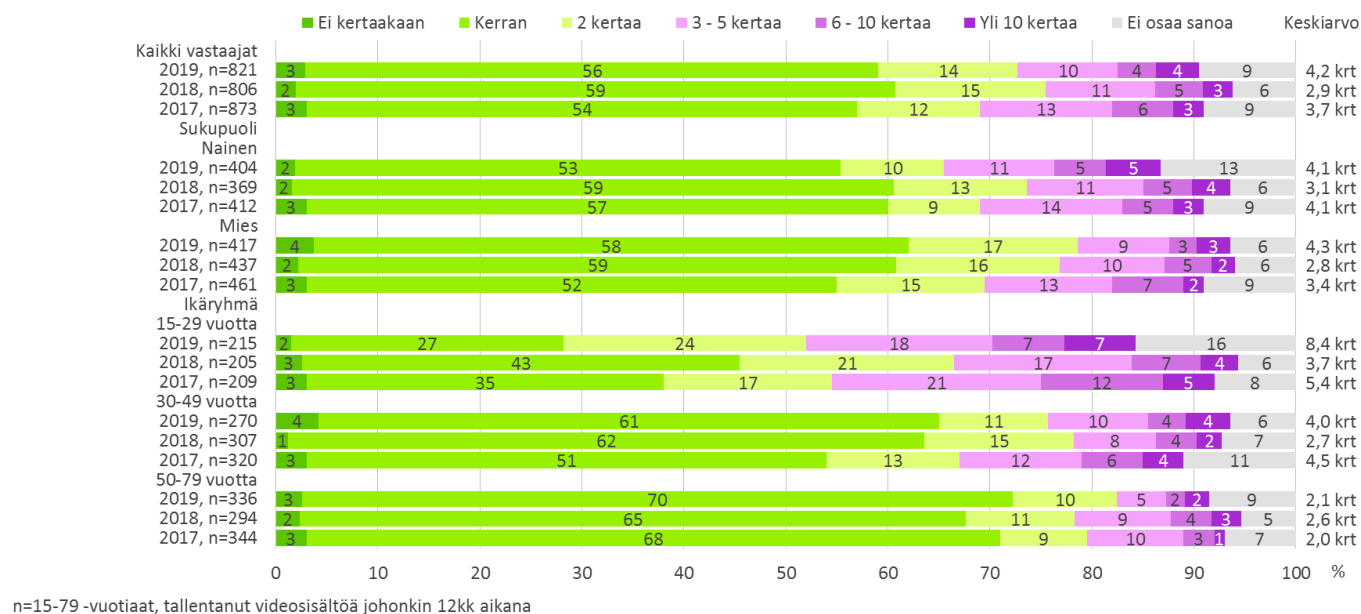
Musiikki- ja videoaineistoa kopioineita pyydettiin vielä arvioimaan, kuinka monta kertaa yhteensä he arvioivat jo kuunnelleensa/katselleensa ja tulevaisuudessa kuuntelevansa/katselevansa kopioidun musiikkikappaleen tai audiovisuaalisen sisällön. Musiikkiaineistoa kopioineet arvioivat kuuntelevansa kopioidun musiikkikappaleen keskimäärin 65 kertaa, mediaani 10. Audiovisuaalista sisältöä kopioineet arvioivat katselevansa kopioidun videoaineiston keskimäärin 4 kertaa, mediaani 1. Jos keskiarvo ja mediaani poikkeavat selvästi toisistaan, niin mediaani on yleensä paremmin jakauman keskikohtaa kuvaava luku.

Kuinka monta kertaa yhteensä arvioi jo kuunnelleensa ja tulevaisuudessa kuuntelevansa kopioidun musiikkikappaleen

Kuva 17. Kuinka monta kertaa kuuntelee kopioidun musiikkikappaleen. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus.

Kuinka monta kertaa yhteensä arvioi jo katselleensa ja tulevaisuudessa katselevansa kopioidun audiovisuaalisen sisällön

Kuva 18. Kuinka monta kertaa katselee kopioidun audiovisuaalisen sisällön. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus

Graafisen aineiston kopiointi

Graafisen aineiston kopiointia kartoittavat kysymykset sisältyivät Yksityisen kopioinnin tutkimukseen ensimmäistä kertaa vuonna 2017.

Graafisen aineiston kopiointifrekvenssikysymystä muutettiin vuonna 2018 niin, että jokaisesta kopiointitavasta kysyttiin kopiointiuseutta erikseen: *Seuraavat kysymykset liittyvät graafisen aineiston kopiointiin. Kysymykset eivät koske työtehtäviin liittyvää kopiointia eivätkä omatekoista aineistoa (esim. omia julkaisuja tai valokuvia).*

Kuinka usein olette viimeisen vuoden aikana valokopioinut (paperista paperille) / skannannut (paperista digitaalseksi) / tulostanut (digitaalisesta paperiksi) / tallentanut (digitaalisesta digitaalseksi, esim. copy paste, kuvakaappaus, valokuvaus) kirjaa, lehtiartikkelia, valokuvia, laulujen sanoja tai muuta vastaavaa aineistoa omaan, perheen tai lähipiiriin käyttöön? Vuonna 2017 graafisen aineiston kopiointifrekvenssiä kysyttiin kaikista kopiointitavoista yhteensä.

Kolme neljästä tutkimukseen vastanneesta (n=3008) on tallentanut digitaalista aineistoa digitaalseksi tai tulostanut digitaalista aineistoa paperille tai valokopioinut paperista aineistoa paperille tai skannannut pariaineistoa digitaalseksi (73 %) viimeisen vuoden aikana. Vuonna 2018 vastaava osuus oli 79 %. Viikottain digitaalisesta digitaalseksi tallentaa yli kymmenes (11 %), digitaalisesta paperille tulostaa alle kymmenes (7 %), paperista paperille valokopioi 5 % ja paperista digitaalseksi skannaa 4 % 15-79-vuotiaista. Yksittäisiä graafisen aineiston kopiointitapahtumia on vuositasolla arviolta kaiken kaikkiaan noin 84 miljoonaa kappaletta vuodessa. Valokopiointitapahtumia on arviolta vuodessa noin 7,5 miljoonaa kappaletta, tallennustapahtumia yli 42 miljoonaa kappaletta, skannaustapahtumia lähes 7 miljoonaa kappaletta ja tulostustapahtumia yli 27 miljoonaa kappaletta. Arviot kopiointitapahtumien määristä on laskettu viimeisen kopiointikerran mukaan käyttäen väestöä edustavia kertoimia. Kopiointitapahtumia on kaiken kaikkiaan enemmän kuin vuonna 2018 (noin 50 miljoonaa).

Vuonna 2018 selvitettiin ensimmäisen kerran graafisen aineiston osalta myös kopioitujen sivujen määrää. Vuonna 2019 ja 2018 aineistoista on jätetty tässä raportissa huomioimatta epätodellisen suuret viikottaiset tulostukset. Kaiken kaikkiaan graafista aineistoa on viimeisen vuodenaikana kopioitu 1,5 miljardia sivua. Eniten on tulostettu digitaalisesta paperille (yli 900 miljoonaa sivua). Seuraavaksi useimmin on tallennettu digitaalisesta digitaalseksi (noin 450 miljoonaa sivua), valokopioitu paperilta paperille (noin 102 miljoonaa sivua) ja skannattu paperilta digitaalseksi (noin 46 miljoonaa sivua).

Seuraavaksi graafisen aineiston kopiointia tehneiltä kysyttiin, mitä kopiointitapaa he viimeksi käyttivät kopioidessaan kirjaa, lehtiartikkeliä, kuvia, nuotteja tms. aineistoa. Graafista aineistoa (kirja, lehtiartikkeli, kuva, nuotit tms.) ainakin joskus kopioineista 39 % tulosti aineistoa viimeisellä kopiointikerralla, yli neljännes (29 %) tallensi (digitaalisesta digitaalseksi, esim. copy paste, kuvakaappaus tai valokuva), alle viidennes (16 %) valokopioi (paperilta paperille) ja yli kymmenes (13 %) skannasi (paperilta digitaalseksi). Tallennusta ja valokopiointia tehneiden määrä on suurempi kuin vuonna 2018.

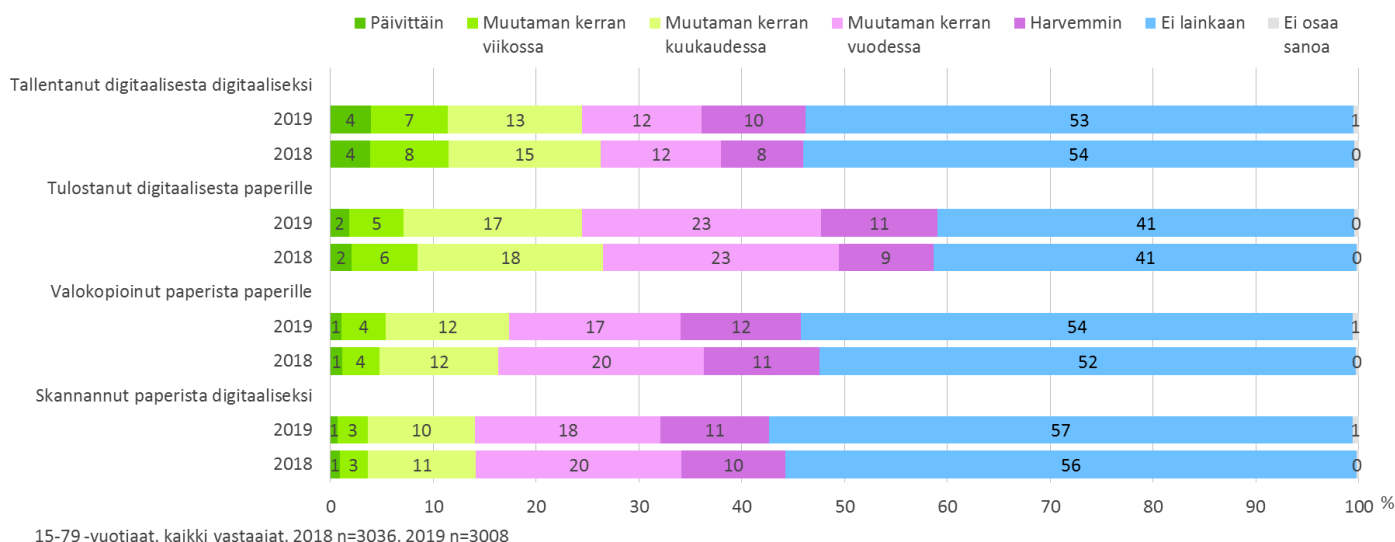
Viimeksi valokopioitu tai skannattu aineisto on ollut useimmin lomake, esim. viranomaislomake (26 %), lasku, tiliote tai vastaava (15 %), oppikirja tai tietokirja (8 %), muistio/kirje/muistiinpano (7 %), laki, asetus tai viranomaispäätös (6 %). Muita julkaisuja mainitsi alle 5 % vastaajista.

Viimeksi yksityiseen käyttöön tulostettu tai tallennettu graafinen aineisto on ollut useimmin Lomake (20 %), valokuva (17 %), oppimateriaali (13 %), ruokaohje tai resepti (11 %) tai artikkeli esim. verkkolehdestä tai uutissivustolta tms. (7 %).

Viimeksi yksityiskäyttöön tulostetun tai tallennetun graafisen aineiston julkaisija on ollut useimmin yksityinen henkilö (esim. yksityisen henkilön kotisivut tai blogi) (19 %), julkishallinto (17 %) tai jokin yritys (esim. Valio) (17 %).

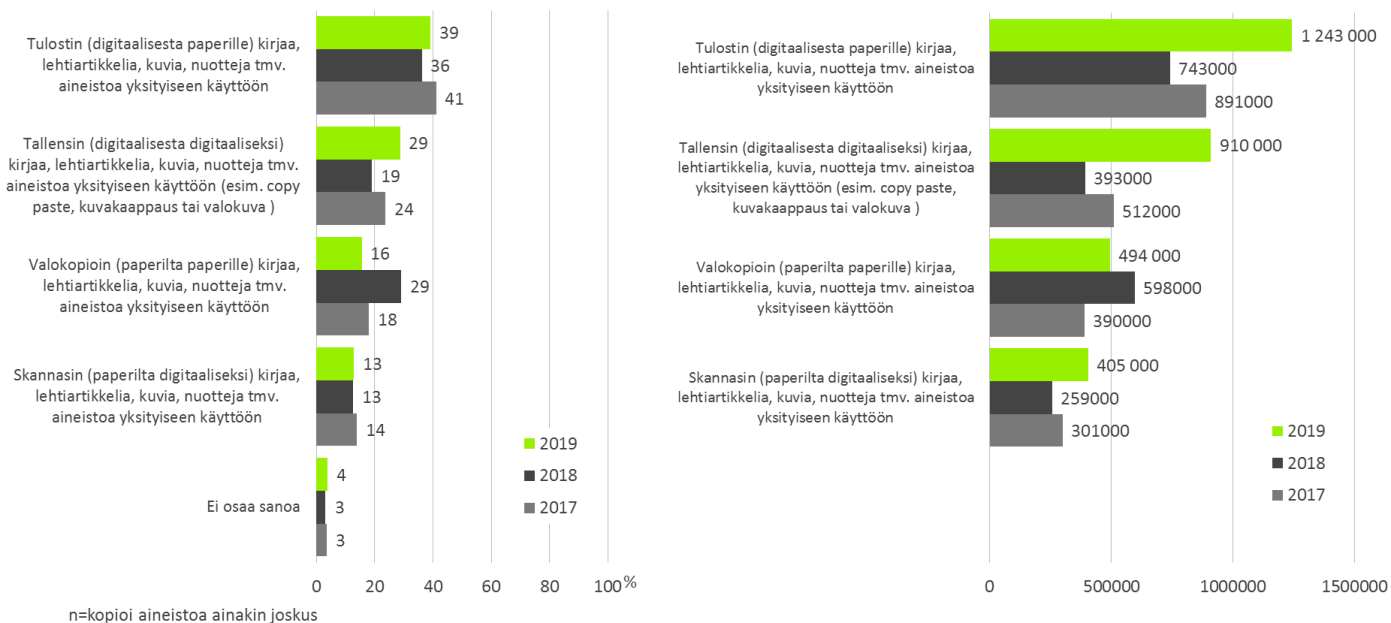
Sivumäärät on jaoteltu viimeksi kopioidun aineistolajin perusteella ei-hyvitettävään, hyvitettävään ja osittain hyvitettävään (Taulukko 9.). Lajittelu perustuu Kopioston yleisesti käyttämään aineistolajien luokitteluun. Tämän luokittelun perusteella hyvityksen piiriin kuuluvaa graafista aineistoa on arviolta noin 534-1276 miljoonaa sivua.

Kuinka usein olette viimeisen vuoden aikana valokopioinut/skannannut/tulostanut/tallentanut aineistoa omaan, perheen tai lähipiiriin käyttöön?

Kuva 19. Graafisen aineiston kopiointiuseus. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus

Mitä teki

Kuva 20. Miten kopioi viimeksi graafista aineistoa. Yksityinen kopiointi -tutkimus 2019. Taloustutkimus

15-79-vuotiaat			
	2017	2018	2019
Kopiointitapahtumia yhteensä vuodessa	39 418 000	49 980 000	83 533 000
Viimeisellä kopiointikerralla...			
valokopioi (paperilta paperille)	6 886 000	9 050 000	7 450 000
skannasi (paperilta digitaalseksi) tehneet	6 097 000	4 930 000	6 757 000
tulosti (digitaalisesta paperille) tehneet	14 218 000	20 376 000	27 243 000
tallensi (digitaalisesta digitaalseksi) tehneet	11 869 000	15 623 000	42 080 000
Arviot viimeisen kopiointikerran mukaan käyttäen väestöä edustavia kertoimia. (Arvio on laskettu jokaisen vastaajan kohdalla siitä kopiointitavasta, jota on viimeksi käytetty).			

Taulukko 7. Graafinen kopiointi. Kopiointitapahtumien määrä. Kopiointitutkimus 2019.

15-79-vuotiaat		
	2018	2019
Viimeisellä kerralla kopioituja/skannattuja/tulostettuja/tallennettuja sivuja yhteensä (kpl)*	1 136 031 000	1 530 549 000
Viimeisellä kopiointikerralla...		
valokopioi (paperilta paperille)	62 395 000	102 530 000
skannasi (paperilta digitaalseksi) tehneet	19 035 000	45 846 000
tulosti (digitaalisesta paperille) tehneet*	563 482 000	932 699 000
tallensi (digitaalisesta digitaalseksi) tehneet	491 119 000	449 474 000
Arviot viimeisen graafisen aineiston kopiointikerran mukaan käyttäen väestöä edustavia kertoimia. (Arvio on laskettu jokaisen vastaajan kohdalla siitä kopiointitavasta, jota on viimeksi käytetty).		
*Aineistosta on poistettu epätodellisen suuria määriä viikottain tulostaneet.		

Taulukko 8. Graafinen kopiointi. Kopioitujen sivujen määrä. Kopiointitutkimus 2019.

15-79-vuotiaat

	Ei kuulu hyvityksen piiriin	Hyvitettävä	Osittain hyvitettävä	Hyvitettävä ja osittain hyvitettävä yhteensä
Yhteensä (tiedossa olevat lähteet)	253 223 000	533 651 000	742 480 000	1 276 131 000
valokopiointi (paperilta paperille)	18 111 000	54 438 000	28 822 000	83 260 000
skannaus (paperilta digitaaliseksi)	19 086 000	14 465 000	12 294 000	26 759 000
tulostus (digitaalisesta paperille)	93 962 000	152 713 000	686 015 000	838 728 000
tallennus (digitaalisesta digitaaliseksi)	122 064 000	312 035 000	15 349 000	327 384 000

Arviot aineistolajin perusteella (Kopioston määrittely). (Arvio on laskettu jokaisen vastaajan kohdalla siitä kopiointitavasta, jota on viimeksi käytetty). Tunnistetut aineistot (laskelmassa ei ole mukana kappalemääriä, jonka aineistotyyppiä ei ole osattu sanoa).

Taulukko 9. Graafinen kopiointi. Kopiointitutkimus 2019.

3. JOHTOPÄÄTÖKSET

Musiikin ja videoaineiston tallentajien ja kopioijien kokonaismäärä on edelleen hieman laskenut. Musiikin tallentajia on vuonna 2019 vähemmän kuin vuonna 2018. Videoaineiston tallentajien määrä on erittäin samansuuntainen kuin vuonna 2018. Musiikin ja videotiedostojen yksityistä kopiointia tekeviä suomalaisia on noin miljoona. Vuonna 2012 musiikin ja videoaineiston tallentajia oli noin 1,8 miljoonaa. Yksityisen kopioinnin kokonaismäärä ei ole muuttunut merkittävästi vuodesta 2018, mutta on kuitenkin hieman suurempi kuin vuonna 2018. Musiikkitiedostoja on kopioitu vähän enemmän kuin vuonna 2018. Videotiedostoja on sen sijaan kopioitu lähes saman verran kuin vuonna 2018.

Musiikin streaming-palvelujen ja musiikkitiedostoja toistavien matkapuhelinten käyttäjämäärät ovat edelleen kasvaneet. Spotify tai vastaava suoratoistopalvelu on käytössä yli 2 miljoonalla 15-79-vuotiaalla. Perinteisten laitteiden käyttäjämäärät ovat joko pysyneet ennallaan tai laskeneet.

TV-ohjelmia katsotaan edelleen eniten suorina lähetyksinä. AV-sisältöjen streaming-palvelujen ja muiden uudempien palvelujen käyttäjämäärät ovat kasvaneet edelleen. Netflixin ja vastaavien VOD-streaming -palvelujen käyttäjiä on Suomessa yli 2,1 miljoonaa ja IPTV-palveluita käyttää lähes 1,2 miljoona suomalaista. Netti-TV:stä TV-ohjelmia katsoo 73 % 15-79-vuotiaista suomalaisista. Netti-TV -palvelujen ja VOD-suoratoistopalvelujen käyttäjät katsovat kuitenkin keskimääräistä useammin myös lineaarisia tv-lähetyksiä. TV-ohjelmia Youtubesta katsoo viikoittain yli kymmenes kaikista 15-79-vuotiaista. Osuus on samantasoinen kuin vuonna 2018.

Musiikkia kuunnellaan edelleen selvästi eniten radiosta. Youtube on seuraavaksi suosituin. Youtubea käytetään musiikin kuunteluun selvästi useammin kuin fyysisiä äänitteitä. Fyysisiltä äänitteiltä musiikkia kuuntelee kuitenkin viikoittain vieläkin vajaa viidennes kaikista 15-79-vuotiaista suomalaisista.

Musiikkitiedostoja kopioineista yli puolet hankkisi kopioidun musiikin jotenkin muuten, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut. Yli kolmannes musiikkia kopioineista olisi käyttänyt musiikin hankintaan jotakin maksullista lähdettä, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut. Osuudet ovat hieman alhaisempia kuin vuoden 2018 tutkimuksessa. Videotiedostoja kopioineista hieman yli kolmannes hankkisi kopioidun videoaineiston jotenkin muuten, jos kopiointimahdollisuutta ei olisi ollut. Maksullista lähdettä videotiedostojen hankintaan käyttäisi alle viidennes videotiedostoja kopioineista. Videotiedostojen osalta tulos on samantasoinen kuin vuoden 2018 tutkimuksessa.

Graafista aineistoa eli paperille painettua tai verkossa julkaistua kirjaa lehtiartikkelia, valokuvaa, laulujen sanoja tai muuta vastaavaa aineistoa on viimeisen vuoden aikana joko tallentanut digitaalisesta digitaalseksi, tulostanut paperille, valokopioinut paperista paperille tai skannannut paperista digitaalseksi kolme neljästä 15-79-vuotiaasta suomalaisesta. Viimeisellä tulostuskerralla on useimmin tulostettu digitaalista aineistoa paperille ja seuraavaksi useimmin tallennettu digitaalista aineistoa digitaalseksi. Eniten tallennustapahtumia on digitaalisen aineiston tallennuksissa digitaalseksi sekä digitaalisen aineiston tulostuksessa paperille. Graafista aineistoa on sivumääräisesti kopioitu eniten tulostamalla digitaalista aineistoa paperille ja seuraavaksi eniten tallentamalla digitaalista aineistoa digitaalseksi.

Viimeksi yksityiseen käyttöön tulostettu tai tallennettu graafinen aineisto on ollut useimmin lomake (esim. viranomaislomake), valokuva, oppimateriaali tai ruokaohje/resepti. Viimeksi valokopioitu tai skannattu aineisto on ollut puolestaan useimmin lomake (esim. viranomaislomake) tai lasku/tiliote tai vastaava. Tulostetun tai tallennetun graafisen aineiston julkaisija on ollut useimmin yksityinen henkilö (esim. yksityisen henkilön kotisivut tai blogi), julkishallinto tai jokin yritys (esim. Valio).

Kopioidusta graafisesta aineistosta yksityisen kopioinnin hyvityksen piiriin kuuluvaa aineistoa on arviolta noin 534-1276 miljoonaa sivua (Kopioiston käyttämän aineistolajiluokituksen mukaan).

Tässä tutkimuksessa tehdyt laskelmat yksityisen kopioinnin määristä musiikki- ja videotiedostojen sekä graafisen aineiston osalta ovat arvioita. Ne eivät ole eksakteja lukuja, koska tarkkaa arviota on kyselytutkimuksella mahdoton selvittää hankalasti määriteltävästä ilmiöstä. Yksittäisessä mittauksessa ei voida kysyä jokaisen vuoden aikana tehdyn tallennuskerran määrää tarkalleen yhtä kopioijaa kohti. Käytetty menetelmä antaa kuitenkin laajan kuvan yksityisen kopioinnin kokonaistilanteesta ja on hyödyllistä tietoa etenkin, kun tutkimuksia tehdään samalla tavalla vuodesta toiseen. Näin nähdään, mihin suuntaan määrät kehittyvät, mille laitteille tallennukset painottuvat ja miten tallennustapahtumien määrät muuttuvat.

TALOUSTUTKIMUKSESTA

Taloustutkimus Oy on suomalainen täyden palvelun markkinatutkimusyritys, joka on perustettu vuonna 1971. Taloustutkimus työllistää Suomessa noin 70 vakituista markkinatutkimusalan ammattilaista sekä noin 300 haastattelijaa ympäri Suomea. Helsingin pääkonttorin lisäksi kotimaiset aluetoimistot sijaitsevat Tampereella, Turussa ja Oulussa. Ulkomaisia tytä- ja osakkuusyhtiöitä on Venäjällä ja kaikissa Baltian maissa. Taloustutkimus kuuluu kansainväliseen WIN-verkostoon, joka toimii yli 50 maassa.

Taloustutkimus noudattaa kaikessa tutkimustoiminnassaan kansainvälisen kauppakamarin (ICC) ja ESOMARin (European Society for Opinion and Marketing Research) tutkimussääntöjä. Käytössä on kansainvälinen markkinatutkimustoimialastandardi ISO 20252, jonka on sertifioinut SGS Finland.